

Beden Eğitimi Öğretiminde Yaratıcı Drama: Ulusal ve Uluslararası Araştırmaların Sistemik İncelemesi ve Tematik Sentezi

Aykut Şahin¹

Makale Bilgisi

DOI: 10.21612/yader.2026.0012

Makale Geçmişi

Gönderim: 23.02.2026

Kabul: 08.07.2026

Anahtar Sözcükler

Yaratıcı drama

Beden eğitimi

Sistemik inceleme

Öz-yeterlik

Somutlaşmış öğrenme

Makale Türü

Derleme Makale

Öz

Bu araştırmada beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama yönteminin kullanımı üzerine yapılmış ulusal ve uluslararası çalışmaların karşılaştırmalı bir bakış açısıyla analiz edilip raporlanması amaçlanmıştır. Araştırmada, incelenen çalışmaların araştırma desenleri, örneklem profilleri, müdahale süreleri ve temel bulguları sunularak ilgili literatürün sentezlenmesi ve metodolojik eğilimleri ile varsa araştırma boşluklarının ortaya konulması hedeflenmiştir. Bu amaç ve hedef doğrultusunda araştırma sistemik bir derleme olarak tasarlanmıştır. Araştırmada Google Scholar, Web of Science, Scopus, Dergipark, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve EBSCO taranarak kapsamlı bir literatür taraması gerçekleştirilmiş ve dahil etme-hariç tutma kriterlerinden sonra nihai olarak 30 çalışmanın incelenmesine karar verilmiştir. Araştırmada elde edilen nihai çalışmaların analizi tanımlayıcı içerik ve tematik sentez ile gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgulara göre bu yöntemin teknik bir beceri öğretiminden ziyade bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alan kazanımlarını bütüncül bir şekilde sentezleyen bir model olarak karşımıza çıktığı görülmüştür. Sonuç olarak, yaratıcı dramanın beden eğitimi öğretiminde bir oyun etkinliği olmadığı, öğrencinin fiziksel hareketlerini anlamlandırdığı, sosyalleşme sürecini destekleyen, “bedenleşmiş biliş” sürecini ortaya çıkaran pedagojik bir araç olduğu ortaya konulmuştur. Bu nedenle yaratıcı dramanın beden eğitimi öğretiminde pedagojik sürecin merkezinde olması gerekmektedir. Çalışmada ulaşılan sonuçlardan hareketle, öğretmen yetiştirme programlarında yaratıcı dramanın sınıf yönetimi, kapsayıcı eğitim ve değer eğitimiyle bütünleşik müfredata uygun bir şekilde yapılandırılması önerilmektedir. Uygulamanın sürdürülebilirliği açısından öğretmenlerin yaratıcı drama temelli liderlik eğitimleriyle desteklenmesi gerekmektedir.



© 2026 by Yaratıcı Drama Dergisi.
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC 4.0).

SCREENED BY



Önerilen Atf

Şahin, A. (2026). Beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama: Ulusal ve uluslararası araştırmaların sistemik incelemesi ve tematik sentezi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(2), 267–296. <https://doi.org/10.21612/yader.2026.0012>

1. Arş. Gör. Dr., Munzur Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Tunceli, Türkiye, e-posta: aykutsahin@munzur.edu.tr, ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-3654-6550>

Giriş

Geçmişten günümüze eğitim sistemleri, öğrencilerin bütüncül (bilişsel, duyuşsal, psikomotor) gelişimlerini merkeze alan etkili öğretim yöntemlerinin arayışı içinde olmuştur. Bu arayışın sonunda ortaya çıkan drama temelli öğretim yaklaşımları uluslararası eğitim literatüründe özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ilgi görmeye başlamıştır (See & Kokotsaki, 2016; Gatt, 2009). Dramanın eğitim sistemlerinde yaratıcı drama etkinlikleri şeklinde yer alması, günümüzde farklı öğretim yaklaşımlarının kullanıldığının bir göstergesidir. Yaratıcı drama; önceden yazılmış bir metne dayanmayan, grupla canlandırma süreci olarak yapılan, bireylerin kendi yaratıcı keşifleri ve ön bilgileri temelinde doğaçlama gerçekleştirdikleri rol oynama yöntemi olarak tanımlanmaktadır (Özek, 2016; Stephens, 2013). Bu tanım yaratıcı dramanın sanatsal bir etkinlik olmasından öte, bilişsel, duyuşsal ve sosyal öğrenmeyi bütünleştirici bir pedagojik öğretim yaklaşımı olduğunu ortaya koymaktadır (Kaf & Yılmaz, 2017; Ulubey, 2018).

İlgili literatür incelendiğinde, eğitimde yaratıcı dramaya ilişkin kullanılan kavramların oldukça çeşitli olduğu görülmektedir. Çalışmalarda “eğitimde drama”, “yaratıcı drama”, “eğitsel drama”, “süreç draması” ve “sınıf draması” gibi kavramlar kullanılmaktadır (Arıcan & Kaya, 2024; Stephens, 2013). Amerika’da bu kavram yaygın biçimde “yaratıcı drama” olarak adlandırılırken, İngiltere’de ise “eğitimde drama” olarak kabul görmektedir (Arıcan & Kaya, 2024). Türkiye’de ise kavramın hem “yaratıcı drama” (Ustaoglu Hoşver vd., 2020) hem de “eğitimde drama” (Genç, 2005) şeklinde kullanıldığı görülmektedir. Bu kavramsal farklılıklar, alanın çok çeşitli coğrafyalara ve farklı kültürlerle yayıldığını göstermektedir (Gatt, 2009; Krusic, 2015).

Beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama, fiziksel hareket ile rol yapma gibi drama temelli etkinlikleri bir araya getiren ve özgün öğrenme ortamları oluşturan yenilikçi bir model olarak karşımıza çıkmaktadır (Arıcan & Kaya, 2024). Beden eğitimi derslerinde model tabanlı uygulamalara yönelik ilgi her geçen gün artmaktadır. Nitekim, bu derslerde yalnızca fiziksel performans çıktıları değil, eleştirel düşünme, sosyalleşme, öz güven ve motivasyon gibi duyuşsal ve bilişsel çıktıların da hedeflendiği görülmektedir. Ayrıca beden eğitimi öğretmen adaylarıyla gerçekleştirilen çalışmalarda, yaratıcı dramanın eleştirel düşünme becerilerini olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir. Bu bulgular, yaratıcı dramanın beden eğitimindeki yerinin oldukça önemli olduğunu göstermektedir (Uzunöz vd., 2018).

Eğitim bilimleri alanında yaratıcı drama yalnızca bir öğretim yöntemi olarak değerlendirilmemektedir. Bireyin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlardaki kazanımlarını sentezleyen bir paradigma olarak tanımlanmaktadır. Kelime kökeni olarak “dran” (hareket/eylem) sözcüğüne uzanan drama, tarihsel olarak incelendiğinde sahne sanatlarından pedagojik bir araca dönüşmüştür (Adıgüzel, 2006; Aktaş vd., 2025). Harriet Finlay-Johnson “mış gibi yapma” oyunları ile dramanın temelini 20. yüzyılın başlarında atmıştır. Daha sonra Brian Way ile kişilik gelişimi (Way, 1967), Dorothy Heathcote (Heathcote, 1984) ile kurgular yoluyla gerçek deneyim kazandırma çabaları ve Winifred Ward (Ward, 1957) ile çocuk merkezli eğitim anlayışı şeklinde bir süreçten geçmiştir (Arda Tuncdemir, 2025). Türkiye’de ise 1980’li yıllarda İnci San ve Tamer Levent’in öncülüğünde akademik platformlarda kendine yer bulmaya başlamıştır. Sonraki süreçte yaratıcı drama, yapılandırmacı eğitim felsefesinin benimsenmesiyle birlikte öğretmen yetiştirme programlarının vazgeçilmez bir parçası olmuştur (San, 1990; Adıgüzel, 2013; Gültekin Sun, 2020).

Beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama, “somutlaşmış öğrenme (embodied learning)” modeli ile fiziksel hareketten, ifade ve sürece dayalı bir geçişin en güçlü pedagojik aracı olarak ifade edilmektedir (Flynn, 2025). Geleneksel beden eğitimi öğretim yaklaşımları ile performans ve rekabet odaklı bir anlayış merkezde iken, yaratıcı drama yaklaşımı ile bu sürece hayal gücü, sosyal etkileşim ve bedensel hikâye anlatıcılığı gibi hareketi iletişim dili hâline getiren anlayış merkeze alınmıştır (Mosston & Ashworth, 2002; Fitzgerald, 2007; Soytürk vd., 2012). Yaratıcı drama ile ortaya çıkan bütüncül yaklaşım, öğrencinin fiziksel beceri kazanmasının yanı sıra, kurgusal çatışmalar aracılığıyla problem çözme becerilerini geliştirmesini ve zihin-beden uyumunu keşfetmesini sağlamaktadır (Güler, 2019; Ağır, 2020).

Beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama temelli çalışmaların yapılandırılmış ve kurumsal iş birlikleriyle desteklendiği ifade edilebilir. Özellikle ABD, İngiltere ve Hong Kong merkezli yapılmış çalışmalarda dramanın okul sınırlarında kalmadığı, “National Theatre” veya “Chicago Arts Partnerships in Education (CAPE)” gibi kurumsal yerler ile iş birliği içerisinde yürütüldüğü saptanmıştır (Turner vd., 2004; CAPE, 2025; Hui & Lau, 2006). Bu çalışmalar dramayı okuma-anlama, sosyal yetkinlik ve bilişsel esneklik gibi farklı alanları kapsayan bir öğretim metodu olarak konumlandırmaktadır (McKerrow, 1988; Peter, 2003; Snape vd., 2011).

Türkiye’de bu alanda yapılmış çalışmaların öğretmen eğitimi, mesleki öz yeterlik inançları ve tutumlar üzerinde yoğunlaştığı görülmüştür (Orhan, 2020; Ustaoglu Hoşver vd., 2020). Türkiye’de araştırmacılar, yaratıcı dramayı özellikle beden eğitimi öğretmeni adaylarının sınıf yönetimlerini, iletişim becerilerini ve yönetime karşı geliştirdikleri akademik algılarını ölçebilmek için bir müdahale aracı olarak kullanmışlardır (Güler, 2019; Gültekin Sun, 2020). Bu kapsamda San (1999) ve Adıgüzel (2006) tarafından “hazırlık/ısınma, canlandırma ve tartışma/değerlendirme” şeklinde kuramsallaştırılan üç aşamalı uygulama yapısının önemli bir yöntemsel çerçeve sunduğu görülmektedir (Adıgüzel, 2006; San, 1999; Güler & Tuncel, 2023).

Uluslararası literatürde ise yaratıcı dramanın duyuşsal çıktılar ile olan olumlu ilişkisinin akademik ve bilişsel çıktılar ile de ilişkili olduğu görülmektedir. Örneğin, sanat temelli öğretim etkinlikleri ile öğrencilerin akademik başarılarını inceleyen çalışmalarda okuma-anlama, problem çözme ve üst düzey düşünme becerilerinde anlamlı iyileşmeler olduğu ortaya konulmuştur (Catterall, 2009). Benzer şekilde, süreçsel drama etkinliklerinin de eleştirel düşünme ve yansıtıcı öğrenme üzerinde etkisi olduğunu gösteren çalışmalar yapılmıştır (Bolton, 1984; O’Neill, 1995). Bu çalışmalarda dramanın yalnızca sıradan bir etkinlik olmadığı, yapılandırmacı öğrenme kuramı ile uyumlu bir pedagojik araç olduğu vurgulanmıştır. Buradan hareketle, beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama, hareket temelli öğrenme ile bilişsel alanın bütünleştiği bir model olarak konumlanabilmektedir.

Araştırma kapsamında incelenen tüm çalışmalara göre ilgili literatürde birtakım araştırma boşluklarının olduğu belirlenmiştir. Çalışmaların büyük bölümünün ilkökul öğrencileri ve öğretmen adaylarına odaklandığı, çalışmalarda kısa süreli deneysel uygulamaların ve nicel ölçme araçlarının kullanıldığı görülmüştür. Ayrıca araştırmaların farklı sosyo-kültürel alanlarda, uzun vadeli etkileri ölçen ve karşılaştırmalı analizler konusunda sınırlı kaldığı saptanmıştır. Nitekim Lee vd. (2015), sanat temelli müdahalelerin etkilerine ilişkin çalışmada dahi kullandığı değişkenlerin ve uygulamaların sonuçlar üzerindeki belirleyici rolüne odaklanmıştır. Bu durum mevcut araştırmalara göre, incelenen alanın yalnızca sonuç odaklı olmaması gerektiğini düşündürmektedir. Aksine, yöntem, örneklem

grubu, uygulama süresi ve ölçme araçları bakımından bir bütün olarak değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, eğitimde yaratıcı drama alanına yönelik yapılmış güncel bibliyometrik analizler, alanın 1981’den bu yana tematik olarak sanat temelli uygulamalardan sosyo-duygusal öğrenmeye doğru evrildiğini göstermektedir (Ulubey & Evren Yapıcıoğlu, 2026). Öğretmen eğitimi, bedenleşmiş öğrenme ve disiplinler arası pedagojik modellerin ortaya çıktığı son dönemlerde ve özellikle 2015 yılı sonrasında araştırma çeşitliliğinin ve kuramsal analizlerin arttığı ortaya konulmuştur (Ulubey & Evren Yapıcıoğlu, 2026). Özel gereksinimli öğrencilerin kaynaştırma sürecinde yaratıcı dramanın olumlu etkilerinin olduğu bildirilmiştir (Bilgiç & Alımtirin, 2024). Ayrıca yaratıcı drama uygulamalarının duyuşsal alan kazanımlarına olan etkisini ölçmek amacıyla geliştirilen ölçekler, alanın metodolojik derinliğini göstermiştir (Kırmızı, 2023). Bununla birlikte drama temelli öğretim etkinliklerinin fen bilimleri alanında da uygulanabilir olması alanın disiplinler arası uygulanabildiğini göstermektedir (Bakkaloğlu & Özdemir, 2025).

Bu araştırmada beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama üzerine yapılmış ulusal ve uluslararası çalışmaların karşılaştırmalı bir bakış açısıyla analiz edilip raporlanması amaçlanmaktadır. Araştırmada incelenen çalışmaların araştırma desenleri, örneklem profilleri, müdahale süreleri ve temel bulguları sunularak ilgili literatürün sentezlenmesi ve metodolojik eğilimleri ile varsa araştırma boşluklarının ortaya konulması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda yaratıcı dramanın beden eğitimindeki rolü yalnızca kuramsal olarak değil, ampirik verilerin eleştirel değerlendirmesi üzerinden yeniden tanımlanabilecektir. Araştırmada elde edilecek bulguların, gelecekte bu alanda araştırma yapacak araştırmacılara özellikle deneysel, boylamsal ve karma desenli araştırmalar için bir çerçeve sunması beklenmektedir. Ayrıca beden eğitimi öğretiminde yaratıcı dramanın bilimsel ve uygulamalı bir müdahale modeli olarak güçlendirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın amacı ve hedeflenen sistematik inceleme ile aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aramaktadır:

1. Beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama konusunu inceleyen çalışmaların genel özellikleri (yıl, ülke, yayın türü, yöntem, araştırma deseni, örneklem profilleri) nelerdir?
2. Ulusal ve uluslararası çalışmaları karakterize eden metodolojik eğilimler (incelenen değişkenler, müdahale süresi, temel bulgular) nelerdir?
3. Beden eğitiminde yaratıcı drama ile ilgili çalışmalarda en sık incelenen değişkenler nelerdir?
4. Yaratıcı dramanın etkisinin rapor edildiği çıktıların tematik analizlerinde ortaya çıkan eğilimler nedir?
5. Araştırma yöntemlerine göre ulusal ve uluslararası araştırmalardaki dağılım nasıldır?
6. Deneysel ve müdahale içeren çalışmaların türü ve süresi nasıl bir eğilim göstermektedir?
7. Ulusal ve uluslararası çalışmaların yöntemsel ve yapısal özellikleri arasında hangi benzerlikler ve farklılıklar bulunmaktadır?
8. İncelenen çalışmaların metodolojik boşlukları ve sınırlılıklarının tematik dağılımı nasıldır?
9. Yaratıcı drama literatüründe yeterince incelenmemiş yaş grupları ve değişkenler nelerdir?
10. Yaratıcı dramanın beden eğitimi öğretimindeki rolüne ilişkin tematik eğilimlerin gözlenen eğilim yönü ve pedagojik anlamı açısından durumu nasıldır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama ile ilgili ulusal (tez, kitap, kitap bölümü, bildiri, makale) ve uluslararası (tez, kitap, kitap bölümü, bildiri, makale) bilimsel çalışmaların kapsamlı bir şekilde incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırma sistematik bir derleme olarak tasarlanmıştır. Sistemik derleme araştırmaları, önceden belirlenmiş bir konuda yapılmış çalışmaları belirlemeyi, değerlendirmeyi ve sentezlemeyi şeffaf, tekrarlanabilir ve yapılandırılmış bir süreç aracılığıyla ortaya koymayı amaçlamaktadır (Moher vd., 2009; Page vd., 2021).

Araştırma kapsamında yapılan inceleme, PRISMA 2020 kılavuzlarına göre (sistemik inceleme çalışmaları ve meta-analiz çalışmaları için tercih edilen raporlama öğeleri) uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle, araştırmanın amacı etki büyüklüklerini ve ilişkileri hesaplamak olmadığından meta-analiz yerine metodolojik eğilimleri ve tematik yönelimleri tanımlamak için sistematik derleme tercih edilmiştir.

Veri Kaynağı

Öncelikle en çok kullanılan ve en kapsamlı altı veritabanı olan; Google Scholar, Web of Science, Scopus, Dergipark, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve EBSCO taranarak kapsamlı bir literatür taraması gerçekleştirildi. Bu veritabanlarında belirlenen konu ile ilgili taramalarda arama dizgesi olarak; “physical education” OR “sport pedagogy” OR “movement education” OR “physical activity” OR “sport sciences” AND “creative drama” OR “educational drama” OR “drama in education” OR “process drama” kullanılmıştır. Türkçe veritabanları olan Dergipark ve YÖK Ulusal Tez Merkezi’nde ise bu kavramların Türkçe karşılıkları kullanılmıştır.

Taramalar başlık, özet ve anahtar kelimeleri içeren “konu (topic)” alanında gerçekleştirildi. Beden eğitimi öğretimi ve beden eğitimi pedagojisi ile yaratıcı drama uygulamalarının kesişim noktasında yer alan çalışmaları taramak ve bulmak araştırmanın temel stratejisi olarak belirlenmiştir. Elde edilen tüm kayıtlar Microsoft Excel’e aktarılmış, veritabanları arasında yinelenen çalışmalar manuel olarak tespit edilerek kaldırılmıştır. Alana ilişkin kapsamlı bir genel bakış sağlamak amacıyla zaman kısıtlaması getirilmemiştir.

Dâhil Etme ve Hariç Tutma Kriterleri

Aşağıda ifade edilen kriterleri karşılayan çalışmalar araştırmaya dâhil edilmiştir:

- Beden eğitimi öğretimi veya spor pedagojisi konularında yaratıcı drama uygulamalarına odaklanan çalışmalar,

- Hakemli dergi makaleleri veya yüksek lisans/doktora tezleri olarak yayınlanmış çalışmalar

- Tam metin formatında mevcut olan çalışmalar

Aşağıdaki durumlarda ise çalışmalar hariç tutulmuştur.

- Beden eğitimi ile doğrudan ilgisi olmayan eğitimde drama konusunu ele alan çalışmalar.

- Tam metinlerine erişilemeyen çalışmalar.

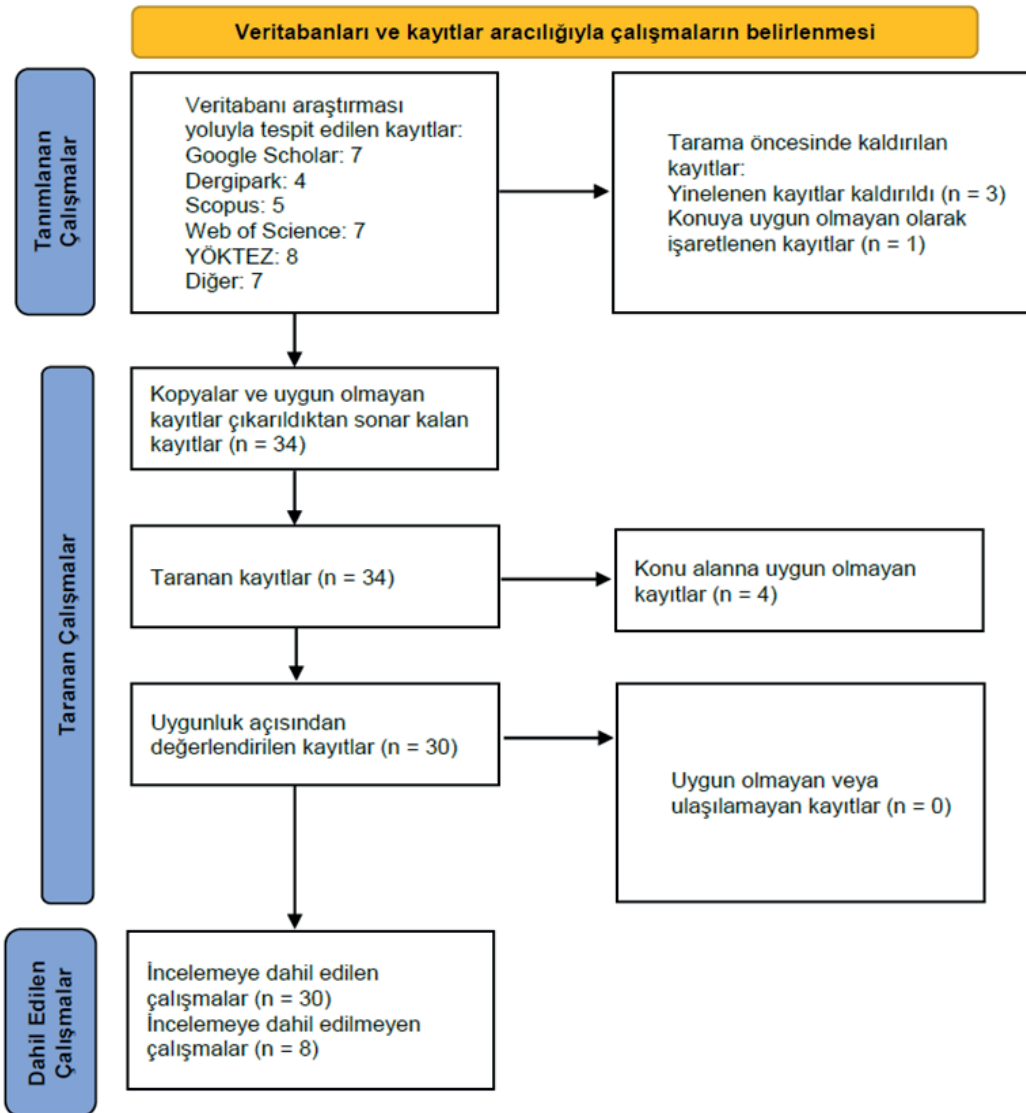
- Veri tabanlarında tespit edilen yinelenen kayıtlar.

Verilerin Toplanması ve Seçimi

Araştırmada tarama yapılarak elde edilen çalışmaların seçim sürecinde PRISMA 2020 akış yapısı kullanılmıştır. Özellikle farklı veri tabanlarında tekrar eden çalışmalar (n=3) belirlenmiş ve çıkarılmıştır. Başlık, özet ve anahtar kelimeler kapsamında araştırmamızın inceleme alanına giren tüm kayıtlar dâhil edilme kriterlerine göre incelenmiştir. Bu kapsamda kriterleri karşılamayan 3 çalışma hariç tutulmuş, kriterleri karşılayan diğer tüm çalışmalar nihai veri setine dâhil edilmiştir. Sonuç olarak nihai örneklem 30 çalışmadan oluşmuştur. Tanımlama, tarama, uygunluk ve dâhil etme aşamalarını şeffaf bir şekilde raporlamak için bir PRISMA akış şeması hazırlanmıştır (Şekil 1).

Şekil 1

PRISMA Akış Diyagramı (Kaynak: Page vd., 2021)



Veri Çıkarma

Araştırma kapsamında elde edilen nihai veriler için Microsoft Excel’de yapılandırılmış bir veri çıkarma formu geliştirildi. Her çalışma için değişkenler; çalışmanın adı, yazar(lar), yayın yılı, ülke, yayın türü (makale/tez), araştırma yöntemi (nicel, nitel, karma), araştırma tasarımı, örneklem özellikleri, incelenen değişkenler, müdahale süresi (varsa), önemli bulgular şeklinde kodlandı. Bu yapılandırılmış kodlama, çalışmalar arasında sistematik bir karşılaştırma yapılmasını sağlamıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen nihai çalışmaların analizi iki aşamada gerçekleştirilmiştir.

1. Aşama: Tanımlayıcı İçerik Analizi

Çalışmalar ilk olarak tanımlayıcı bir şekilde analiz edilerek kullanılan yöntem ve araştırma desenine göre dağılımlar, ülkelere göre eğilimler, yayın türleri, araştırma tasarımları ve sıklıkla incelenen değişkenler belirlenmiştir. Alanın yapısal özelliklerini haritalandırmak için sıklıklar ve kategorik gruplamalar oluşturulmuştur.

2. Aşama: Tematik Sentez

Elde edilen çalışmalara yapılan tanımlayıcı sınıflandırmanın ardından, çalışmaların önemli bulgularını sentezlemek için tematik bir analiz yaklaşımı kullanılmıştır (Braun & Clarke, 2006). Bu analiz ile incelenen çalışmaların metodolojik boşlukları ve sınırlılıkları, yeterince incelenmemiş yaş grupları ve değişkenleri ile yaratıcı dramının beden eğitimi öğretimindeki önemine ilişkin eğilimler ortaya konulmuştur. Bu ikili analitik yaklaşım, literatürün hem yapısal haritalandırılmasını hem de yorumlayıcı sentezini mümkün kılmıştır.

Geçerlilik ve Şeffaflık

Şeffaflık ve tekrarlanabilirlik, sistematik incelemelerin temel ilkeleridir (Page vd., 2021). Bu nedenle:

- Arama stratejisi açıkça bildirilmiştir.
- Dahil etme ve hariç tutma kriterleri açıkça tanımlanmıştır.
- Tarama süreci PRISMA kılavuzlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir.
- Veri çıkarma prosedürleri standartlaştırılmıştır.

Bu adımlar, metodolojik titizliği artırmak ve seçim önyargısını en aza indirmek için atılmıştır.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışma, kamuya açık ulusal ve uluslararası akademik yayınların sistematik derleme yöntemiyle incelenmesine dayanmaktadır. Araştırmada insan katılımcılardan doğrudan veri toplanmamış; kişisel veri, deneysel müdahale veya gizli belge kullanılmamıştır. Çalışmalar önceden belirlenen dâhil etme ve hariç tutma ölçütleri doğrultusunda seçilmiş; analiz ve raporlama süreçlerinde bilimsel dürüstlük, nesnellik ve doğru kaynak gösterme ilkelerine uyulmuştur. Bu nedenle etik kurul onayı gerekmemektedir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde nihai olarak incelenmesine karar verilen 30 bilimsel çalışmanın tanımlayıcı içerik analizleri ve tematik sentezleri tablolar halinde sunulmuştur. Bu kapsamda ilk olarak incelenen çalışmaların genel bilgileri (tür, ülke, yöntem, araştırma deseni ve örneklem özellikleri) ve incelenen değişkenler, müdahale süresi ve temel bulgulara ait analizler tablo olarak sunulmuştur. Daha sonra yapılan analizlerde ise sırasıyla; beden eğitimi yaratıcı drama ile ilgili çalışmalarda en sık incelenen değişkenlere, yaratıcı dramanın etkisinin rapor edildiği çıktılarının tematik analizlerinde ortaya çıkan eğilimlere, araştırma yöntemlerine göre ulusal ve uluslararası araştırmalardaki dağılıma, deneysel ve müdahale içeren çalışmaların türü ve süresine, ulusal ve uluslararası çalışmaların yöntemsel ve yapısal özelliklerinin karşılaştırmasına, incelenen çalışmaların metodolojik boşlukları ve sınırlılıklarının tematik dağılımına, yaratıcı drama literatüründe yeterince incelenmemiş yaş grupları ve değişkenlere ve yaratıcı dramanın beden eğitimi öğretimindeki rolüne ilişkin tematik eğilimlerin gözlenen eğilim yönü ve pedagojik anlamına ilişkin tablolara yer verilmiştir.

Tablo 1

İncelenen Çalışmaların Yıl, Tür, Ülke, Yöntem, Araştırma Deseni ve Örneklem Özelliklerine Göre Dağılımı

Kaynak	Yıl	Ülke	Tür	Yöntem	Araştırma Deseni	Örneklem
Deniz vd., (2012)	2012	Türkiye	Makale	Nicel	Deneysel Desen	11 Üniversite öğrencisi
Orhan (2020)	2020	Türkiye	Makale	Nicel	Betimsel Tarama	69 Öğretmen adayı
Bhuyan (2025)	2025	Hindistan	Makale	Nitel	Tematik Analiz (Gözlem/ Görüşme)	Eğitmenler ve öğrenciler
Soytürk (2007)	2007	Türkiye	Tez	Karma	Yarı Deneysel (Ön-son test kontrol grubu)	30 Öğrenci (9-11 yaş)
Erdeveciler (2016)	2016	Türkiye	Tez	Nicel	Yarı Deneysel (Eşitlenmemiş kontrol grubu)	150 Spor yöneticiliği/ antrenörlük öğrencisi
Mandıralı (2019)	2019	Türkiye	Tez	Nicel	Ön-son test kontrol grubu deneysel	32 Genç basketbolcu (U16)
Güler (2019)	2019	Türkiye	Tez	Nicel	Tam Deneysel (Ön-son test kontrol grubu)	47 Beden eğitimi öğretmen adayı

Gültekin Sun (2020)	2020	Türkiye	Tez	Nicel	Betimsel (Tarama modeli)	120 Öğretmen adayı
Ağır (2020)	2020	Türkiye	Tez	Karma	Ön-son test kontrol gruplu deneysel	75 Ortaokul öğrencisi
Yücekaya (2021)	2021	Türkiye	Tez	Nicel	Tam Deneysel (Ön-son test kontrol gruplu)	48 Ortaokul öğrencisi (8. sınıf)
Yolcu (2021)	2021	Türkiye	Tez	Nicel	Ön-son test kontrol gruplu deneysel	30 Elit kadın voleybolcu
Pickard & Maude (2014)	2021	İngiltere	Kitap Bölümü	N/A	N/A	N/A
Andersen (2004)	2004	ABD	Makale	Nitel	Kavramsal/ Kuramsal Analiz	N/A
Lavin (2008)	2008	İngiltere	Kitap	N/A	N/A	N/A
Konstantinidou vd., (2011)	2011	Yunanistan	Makale	Nitel	İçerik Analizi	96 Beden eğitimi öğretmeni
Norris (2016)	2016	Kanada	Makale	Nitel	Metodolojik Analiz	N/A
Gül & Çağlayan (2017)	2017	Türkiye	Makale	Nicel	Ön-son test (Tek grup)	39 Beden eğitimi öğretmen adayı
Freeman vd. (2003)	2003	ABD	Makale	Nicel	Solomon 4'lü Grup Deseni	237 Öğrenci (3. ve 4. Sınıf)
Korkmaz & Erol (2010)	2004	Türkiye	Makale	Nicel	Betimsel (Gözleme dayalı)	Okul öncesi ve sınıf öğretmenleri
Dow & Vetere (2025)	2025	ABD	Kitap Bölümü	N/A	N/A	N/A
Akkoçoğlu Çayır vd., (2016)	2016	Türkiye	Makale	Nitel	Tarama (İçerik analizi)	102 Kültür öğretmeni
Jefferson-Buchanan (2022)	2022	Avustralya	Makale	Nitel	Pedagojik Analiz	N/A
Hendrix vd., (2012)	2012	ABD	Makale	Karma	Eylem Araştırması	38 Üstün yetenekli öğrenci (4-5. sınıf)
Arda-Tunçdemir (2025)	2025	ABD	Makale	Nitel	Yansıtıcı Tematik Analiz	12 Öğretmen adayı (kadın)

Ustaoglu Hoşver vd., (2020)	2020	Türkiye	Makale	Nicel	Ön-son test (Tek grup)	25 Beden eğitimi öğretmen adayı
Ma & Du (2026)	2025	Çin	Makale	Nicel	Karma Deneysel Desen (Ön-son test kontrol)	20 Otizmli çocuk (ASD)
Sahni (2007)	2007	Hindistan	Kuramsal makale	Nitel – Kuramsal / Felsefi analiz	Kavramsal çözümleme	N/A
Güler & Tuncel (2023)	2023	Türkiye	Makale	Nicel	Tam Deneysel (Ön-son test kontrol gruplu)	47 Beden eğitimi öğretmen adayı
Guli vd., (2013)	2013	ABD	Makale	Karma	Eşleştirilmiş Kontrol Gruplu Deney + Görüşme	18+ Müdahale grubu genci
Uzunöz & Demirhan (2017)	2017	Türkiye	Makale	Karma	Gömülü Karma Desen (Yarı deneysel)	64 Öğretmen adayı

Not: N/A: Uygulanamaz / Çalışmada belirtilmemiştir.

Tablo 1’de, incelenen çalışmaların genel bilgileri verilmiştir. Toplamda 30 bilimsel çalışmanın incelendiği ve bu çalışmaların 2003-2025 yılları arasında yayımlandığı görülmektedir. 2016 yılı ve sonrasında ise bu alanda yapılan çalışmaların yoğunlaştığı görülmektedir. Çalışmaların çoğunun Türkiye’de (n=16) yapıldığı belirlenmiştir. Türkiye’yi ABD (n=6) izlemektedir. Bunun dışında İngiltere (n=2), Hindistan (n=2), Yunanistan (n=1), Kanada (n=1), Avustralya (n=1) ve Çin (n=1) kaynaklı çalışmalar bulunmaktadır. Bu dağılım, yaratıcı drama ve beden eğitimi alanındaki çalışmaların özellikle Türkiye bağlamında yoğunlaştığını göstermektedir. Coğrafi dağılıma göre yaratıcı dramanın beden eğitiminde kullanılması hem ulusal hem de uluslararası düzeyde bir araştırma konusu olduğunu ortaya koymaktadır.

Yayın türü açısından değerlendirildiğinde, çalışmalar ağırlıklı olarak makale (n=19) türünde yer almaktadır. Türkiye’de ise özellikle lisansüstü tez çalışmalarının (n=8) yoğunlukta olduğu belirlenmiştir. Kitap (n=1) ve kitap bölümü (n=2) çalışmalarının da yapıldığı tespit edilmiştir. Yaratıcı dramanın uygulama temelinde ele alındığı ve özellikle beden eğitiminin uygulama temelli yapısından dolayı çalışmaların bu yönde gerçekleştirildiği görülmektedir. Yöntem olarak çalışmalarda nicel (n=15) ağırlıklı yöntemlerin kullanıldığı belirlenmiştir. Özellikle ön-test son-test kontrol gruplu deneysel desenler ile yarı deneysel desenler (n=12) ve karma deneysel/eylem araştırması (n=4) sıklıkla tercih edilmiştir. Nicel yöntemin yanı sıra nitel ve karma yöntemler de tercih edilmiştir. Özellikle nitel yöntemle gerçekleştirilen çalışmalarda tematik analiz, içerik analizi ve kavramsal çözümlemeler öne çıkmaktadır. Çalışma grupları incelendiğinde; öğretmen adayı (n=8), özel grup

ASD/üstün yetenekli (n=7), ortaokul öğrencisi (n=3), elit/genç sporcu (n=3), ilkokul öğrencisi (n=3), öğretmen (n=3) şeklinde bir dağılımın görüldüğü belirlenmiştir. Bu dağılıma göre yaratıcı dramanın hem öğretmen eğitimi hem de okul temelli uygulamalar kapsamında incelendiği görülmektedir.

Yapılan çalışmaların yaratıcı dramayı ağırlıklı olarak deneysel ve uygulama temelli ele aldığı, bununla birlikte farklı yöntemler ve desenlerle çalışmaların metodolojik kurgusunun oluşturulduğu söylenebilir. Bu çeşitlilik yaratıcı dramanın beden eğitimi öğretiminde farklı şekillerde değerlendirildiğini ortaya koymaktadır.

Tablo 2

Dâhil Edilen Çalışmalarda İncelenen Değişkenler, Müdahale Süreleri ve Temel Bulgular

Kaynak	İncelenen Değişkenler	Müdahale Süresi	Temel Bulgular
Deniz vd., (2012)	Beş faktörlü kişilik boyutları	10 Hafta	Oryantiring sporunun drama ile öğretilmesinin kişilik boyutlarından "uyumluluk" üzerinde anlamlı etkisi saptanmamıştır.
Orhan (2020)	Dramaya yönelik tutumlar, cinsiyet, bölüm	N/A	Cinsiyet ve bölüme göre dramaya yönelik tutumlarda anlamlı bir fark bulunmamıştır.
Bhuyan (2025)	Yaratıcı hareket, duygusal zekâ	4 Hafta	Dramanın beden eğitiminde kapsayıcı ve ifade edici bir pedagojik araç olduğu sonucuna varılmıştır.
Soytürk (2007)	Temel hareket becerileri, hatırlama düzeyleri	8 Hafta	Drama yöntemi, hareket becerilerinin örüntüleşmesinde komut yöntemine göre daha etkilidir.
Erdeveciler (2016)	Öz liderlik becerileri	12 Hafta	Yaratıcı drama eğitimi, deney grubundaki öğrencilerin öz liderlik becerilerini anlamlı düzeyde artırmıştır.
Mandırallı (2019)	Psikolojik dayanıklılık, özgüven, stresle başa çıkma	8 Hafta	Farkındalık temelli drama programı, basketbolcuların dayanıklılık ve özgüven düzeylerini olumlu etkilemiştir.
Güler (2019)	Sınıf yönetimi öz yeterliği, iletişim becerileri	12 Hafta	Drama yöntemi, öğretmen adaylarının iletişim ve sınıf yönetimi yeterliklerini anlamlı artırmıştır.
Gültekin Sun (2020)	Yaratıcı drama düzeyleri ve tutumlar	N/A	Dramaya yönelik tutumlar cinsiyet ve okunan bölüme göre anlamlı farklılık göstermektedir.
Ağır (2020)	Özel gereksinimli akranlara yönelik tutum ve duygudaşlık	8 Hafta	Hem drama hem de bütünleşik beden eğitimi, engelli akranlara yönelik tutumu olumlu geliştirmiştir.

Yücekaya (2021)	Beden eğitimi dersi değerleri (saygı, özdenetim vb.)	8 Hafta (23 oturum)	Çevrimiçi yaratıcı drama etkinlikleri, beden eğitimi dersi değer düzeylerini anlamlı şekilde artırmıştır.
Yolcu (2021)	İletişim, özgüven, takım birlikteliği	8 Oturum	Yaratıcı drama programı, voleybolcuların iletişim ve güven düzeylerini anlamlı şekilde yükseltmiştir.
Pickard & Maude (2014)	Yaratıcı beden eğitimi öğretimi	N/A	Dans, jimnastik ve oyunlar aracılığıyla yaratıcı öğretim yaklaşımları sunulmaktadır.
Andersen (2004)	Eğitimde drama ve bilişsel süreçler	N/A	Dramanın "mış gibi" dünyalar üzerinden öğrenme ve biliş üzerindeki etkileri tartışılmıştır.
Lavin (2008)	Beden eğitiminde yaratıcı yaklaşımlar	N/A	Çocukların potansiyellerine ulaşması için yaratıcı beden eğitimi yöntemleri derlenmiştir.
Konstantinidou vd., (2011)	Öğretmenlerin yaratıcılık algıları	N/A	Öğretmenlerin yaratıcılığı teşvik eden etkinliklere ve bu konudaki öznel teorilerine odaklanılmıştır.
Norris (2016)	Bir araştırma yöntemi olarak drama	N/A	Dramanın veri toplama, analiz ve sunumda bir araştırma metodolojisi olma potansiyeli vurgulanmıştır.
Gül & Çağlayan (2017)	Psikolojik iyi oluş	1 Dönem	Drama dersi sonrası öğretmen adaylarının psikolojik iyi oluş düzeylerinde anlamlı gelişim gözlenmiştir.
Freeman vd. (2003)	Benlik kavramı, sosyal beceriler, sorunlu davranışlar	18 Hafta	Yaratıcı dramanın incelenen değişkenler üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi bulunmamıştır.
Korkmaz & Erol (2010)	Beden eğitimi etkinliklerine bakış açısı	N/A	Farklı branşlardaki öğretmenlerin beden eğitimi uygulamalarındaki yeterlilikleri karşılaştırılmıştır.
Dow & Vetere (2025)	Sosyo-duygusal gelişim ve motor gelişim	N/A	Yaratıcı drama ve beden eğitiminin uyumu üzerine kuramsal çerçeve sunulmuştur.
Akkoçoğlu Çayır vd., (2016)	Hizmet içi eğitimde yaratıcı drama görüşleri	5 Gün (30 Saat)	Öğretmenler eğitimi hem kişisel gelişim hem de bir öğretim yöntemi olarak çok faydalı bulmuştur.
Jefferson-Buchanan (2022)	Temel hareket becerileri (FMS), oyun temelli öğrenme	N/A	FMS öğretiminde oyun temelli pedagojinin geleneksel yöntemlere göre avantajları savunulmuştur.

Hendrix vd., (2012)	Fen öğrenimi ve bilime karşı tutum	N/A	Yaratıcı dramanın sorgulama temelli fen programlarında kavramsal öğrenmeyi artırdığı saptanmıştır.
Arda- Tunçdemir (2025)	Oyun yoluyla öğrenme algıları	N/A	Yaratıcı dramanın öğretmen adaylarında eleştirel ve yaratıcı düşünmeyi geliştirdiği belirlenmiştir.
Ustaoglu Hoşver vd., (2020)	Dramaya yönelik tutumlar	1 Dönem	Drama eğitimi sonrası adayların derse yönelik tutumlarında anlamlı artış saptanmıştır.
Ma & Du (2026)	ASD çekirdek semptomları, fiziksel uygunluk	N/A	Eğitim draması ve fiziksel aktivite birleşimi, otizmlili çocuklarda kısıtlı davranışları azaltmış ve kondisyonu artırmıştır.
Sahni (2007)	“Benlik (self)”, “home”, hayal gücü (imagination), öz-bilgi (self-knowledge), özgürleşme (moksha), Bond’un monad kavramı	N/A	Drama eğitiminin bireyin benlik inşasında ve “dünyada evinde hissetme” duygusunun gelişiminde rol oynadığı savunulmaktadır. Eğitim süreci öz-bilgi ve öz-yaratım süreci olarak kavramsallaştırılmıştır.
Güler & Tuncel (2023)	Sınıf yönetimi öz yeterliği, iletişim becerileri	12 Hafta	Drama yönteminin iletişim ve yeterlik üzerindeki etkisi kanıtlanmıştır.
Guli vd., (2013)	Sosyal yetkinlik (ASD ve NLD)	24 Saat	SCIP programının sözel olmayan sosyal algı ve işlevsellik üzerinde iyileştirici etkisi saptanmıştır.
Uzunöz & Demirhan (2017)	Eleştirel düşünme eğilimleri ve becerileri	10 Hafta	Yaratıcı drama eğitimi, beden eğitimi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme puanlarını anlamlı düzeyde yükseltmiştir.

Tablo 2’de, araştırmaya dâhil edilen çalışmalarda incelenen değişkenler, müdahale süreleri ve temel bulgulara ait sonuçlar gösterilmiştir. İncelenen çalışmalarda değişkenlerin dağılımı, beden eğitimi yaratıcı dramanın çok farklı boyutlar üzerinden ele alındığını göstermektedir. Değişkenler; psikososyal özellikler, pedagojik yeterlilikler, motor ve fiziksel gelişim parametreleri ve kuramsal/algısal boyutlara göre dört kategoride değerlendirilmiştir.

Psikososyal özellikleri değişken olarak ele alan çalışmalarda; özgüven, psikolojik dayanıklılık, duygudaşlık, psikolojik iyi oluş, benlik kavramı, sosyal beceriler ve tutum gibi özellikler incelenmiştir. Özellikle öğretmen adayları ve genç elit sporcular üzerinde yapılan deneysel desenli çalışmalar, yaratıcı drama etkinliklerinin iletişim becerileri, öz yeterlik ve sosyalleşme üzerinde olumlu etkiler meydana getirdiğini ortaya koymuşlardır. Ancak benlik kavramı ve kişilik özellikleri üzerine yapılan bazı çalışmalarda istatistiksel bir anlamlılık bulunmamıştır. Bu durum yaratıcı dramanın tüm psikolojik değişkenler üzerinde aynı etkiye sahip olmadığını göstermektedir. Genel bir

ifade kullanmak gerekirse, deneysel çalışmaların büyük çoğunluğunda yaratıcı drama etkinliklerinin incelenen değişkenler üzerinde olumlu etkileri olduğu ortaya konulmuştur.

Pedagoji ve öğretmenlik mesleğine yönelik yapılan çalışmalarda sınıf yönetimi, iletişim becerileri, eleştirel düşünme ve öğretim yeterlikleri gibi değişkenlere odaklanılmıştır. Bu çalışmalarda ağırlıklı olarak yaratıcı drama uygulamalarının öğretmenlik mesleğine yönelik yeterlik algısını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Ortaya çıkan bu bulgu, yaratıcı dramanın yalnızca öğrencilerin psikososyal özelliklerine yönelik değil, öğretmen eğitimi alanında da etkili bir öğretim stratejisi olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

Motor beceri ve fiziksel gelişim parametrelerine odaklanan çalışmalarda, öğrencilere ve sporculara temel hareket becerilerinin kazandırılması hedeflenmiştir. Bu çalışmalarda yaratıcı drama temelli etkinliklerin, hareket örüntülerinin kazandırılmasında ve performansın ortaya çıkmasında olumlu sonuçlar oluşturduğu ortaya konmuştur. Ancak uzun süreli bazı deneysel çalışmalarda anlamlı bir etki saptanmadığı da raporlanmıştır.

Kuramsal yaklaşımı benimseyen çalışmalar yaratıcı dramayı bir müdahale programı olarak değil, pedagojik ve felsefi bir zeminde ele almıştır. Yaratıcı dramanın öğretim süreçlerinde anlama, benlik inşası, hayal gücü ve kapsayıcılık kavramları açısından önemli olduğu ifade edilmiştir. Özellikle son yıllarda yapılan çalışmalarda yaratıcı dramanın sosyo-duygusal boyutu ve kapsayıcılık boyutuna odaklanıldığı belirlenmiştir.

Çalışmalar müdahale süreleri bakımından incelendiğinde, genellikle 8-12 hafta aralığında planlandığı belirlenmiştir. Bununla birlikte, 4 haftalık ve 24 saatlik daha kısa programlar da mevcuttur. Uzun dönemli programların ise sınırlı olduğu tespit edilmiştir. Genel olarak bakıldığında, yaratıcı drama temelli uygulamaların kısa ve orta düzeyde planlandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 3

Yaratıcı Dramanın Etkisini Ölçmek İçin İncelenen Değişkenlerin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Değişken Kategorisi	f	%	İnceleyen Çalışmalar
Dramaya yönelik tutum, algı ve görüşler	5	16.7	Orhan (2020); Gültekin Sun (2020); Akkoçaoğlu Çayır vd. (2016); Ustaoglu Hoşver vd. (2020); Bhuyan (2025)
İletişim becerileri ve yeterliliği	4	13.3	Güler (2019); Güler & Tuncel (2023); Yolcu (2021); Arda-Tunçdemir (2025)
Özgüven	3	10.0	Mandıralı (2019); Yolcu (2021); Arda-Tunçdemir (2025)
Sosyal beceriler	3	10.0	Freeman vd. (2003); Ağır (2020); Guli vd. (2013)
Temel hareket becerileri / Fiziksel uygunluk	3	10.0	Soytürk (2007); Jefferson-Buchanan (2022); Ma & Du (2026)
Sınıf yönetimi öz yeterliği	2	6.7	Güler (2019); Güler & Tuncel (2023)
Psikolojik iyi oluş / Dayanıklılık	2	6.7	Mandıralı (2019); Gül & Çağlayan (2017)
Eleştirel düşünme eğilimleri	2	6.7	Uzunöz & Demirhan (2017); Arda-Tunçdemir (2025)
Diğer değişkenler (öz liderlik, değerler, kişilik, empati, bilime karşı tutum vb.)	6	20.0	Deniz vd. (2012); Erdeveciler (2016); Yücekaya (2021); Ma & Du (2026); Hendrix vd. (2012); Sahni (2007)

Tablo 3’te beden eğitiminde yaratıcı dramanın etkisini ölçmek için kullanılan değişkenler ve frekansları verilmiştir. En yüksek frekansa sahip olan “*dramaya yönelik tutum, algı ve görüşler*” kategorisi (f=5), özellikle öğrenciler ve öğretmen adayları üzerinde yapılan çalışmalardan elde edilmiştir. Bu çalışmalarda yaratıcı drama uygulamalarına yönelik ön yargı, beklenti ve derse yönelik tutum üzerinde durulmuştur. Bu noktada çalışmaların yaratıcı dramayı öncelikle kabul düzeyinde ve algısal boyutlarda ele aldığı ifade edilebilir. Yaratıcı drama yönteminin uygulanabilirliğinden daha çok katılımcıların yaratıcı drama yöntemine yönelik tutum ve algılarının ölçülmesi dikkat çekici bir bulgu olarak göze çarpmaktadır.

En çok incelenen ikinci kategori ise “*iletişim becerileri ve yeterliliği*” kategorisidir (f=4). Etkileşim, rol alma ve grup çalışması gibi faktörlerin yer aldığı iletişim temelli değişkenlerin sık incelenmesi oldukça doğal bir durumdur. Bu durum yaratıcı dramanın sosyal iletişimi artıran bir pedagojik araç olarak kullanıldığını göstermektedir. “*Özgüven*” ile “*sosyal beceriler*” kategorileri de diğer en çok kullanılan değişkenler arasındadır (f=3). Özellikle sporcular ve öğretmen adayları ile yapılan çalışmalarda özgüvenin performans ve mesleki yeterlilik algısı ile ilişkilendirildiği belirlenmiştir. Bu çalışmalarda yaratıcı dramanın problemli davranışlar ve sosyal uyum üzerindeki etkisini incelemek amacıyla sosyal yetkinlik ve akran etkileşimi değişkenleri kullanılmıştır. Bu nedenle yaratıcı dramanın sosyo-duygusal gelişim odaklı bir yönelime sahip olduğu ifade edilebilir.

Beden eğitimi ve spor ile daha doğrudan ilişkili olan “*temel hareket becerileri/fiziksel uygunluk*” kategorisi (f=3) yine öne çıkan değişkenler arasındadır. Bu kategori motor gelişim perspektifini yansıtan bir kategoridir. Bu çalışmalar, yaratıcı dramanın yalnızca duyuşsal değil psikomotor beceriler üzerinde de etkili olabildiğini ortaya koymaktadır. Ancak bu alanda psikomotor becerilerin psikososyal değişkenlere göre daha az çalışılmış olması, yaratıcı dramanın sosyal ve pedagojik boyutlara yoğunlaştığını düşündürmektedir.

“*Sınıf yönetimi öz yeterliği*” (f=2), “*psikolojik iyi oluş ve dayanıklılık*” (f=2), “*eleştirel düşünme eğilimleri*” (f=2) gibi değişkenlerin daha az sayıda çalışıldığı belirlenmiştir. Bu kategoriler özellikle öğretmen eğitiminde yaratıcı dramanın mesleki tutum ve bilişsel gelişim açısından değerlendirildiği çalışmalarda kullanılmıştır. Frekanslarının düşük olması, bu alanda daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Bu kategorilerin dışında, öz liderlik, beden eğitimi dersi değerleri, kişilik boyutları, empati ve bilime karşı tutum gibi değişkenlerin çalışıldığı, tekli çalışmalar mevcuttur. Bu bulgu, alanın değişken olarak çeşitliliğinin fazla olduğunu gösterirken aynı zamanda henüz sistematik bir araştırma alanının oluşmadığını da düşündürmektedir.

Son olarak, yapılan tüm nicel çalışmalarda cinsiyet, yaş, bölüm, spor branşı ve spor deneyimi gibi demografik değişkenlerin kullanıldığı belirlenmiştir. Bu çalışmalarda değişkenlerin bağımsız araştırma konusu olmak yerine kontrol değişkeni olarak kullanıldığı saptanmıştır. Bu kapsamda genel olarak tüm çalışmalar ve elde edilen kategoriler değerlendirildiğinde, literatürün yaratıcı dramayı en çok tutum, iletişim ve sosyo-duygusal gelişim temelinde ele aldığı belirlenmiştir. Psikomotor gelişimin ise daha sınırlı olduğu görülmüştür.

Tablo 4

Dağılımı Yaratıcı Dramanın Etkisinin Rapor Edildiği Çıktılar ve Frekans Dağılımları

Ana Kategori	Alt Çıktı	f	%	İlgili Çalışmalar
Psikolojik ve Duyuşsal Çıktılar	Öz güven	2	12.5	Mandıralı (2019); Yolcu (2021)
	Psikolojik dayanıklılık	1	6.3	Mandıralı (2019)
	Psikolojik iyi oluş	1	6.3	Gül & Çağlayan (2017)
	Dramaya yönelik tutum	3	18.8	Ustaoglu Hoşver vd. (2020); Orhan (2020); Gültekin Sun (2020)
Toplam (Psikolojik Alan)		7	43.8	
Sosyalleşme ve İletişim Becerileri	İletişim becerileri	3	18.8	Güler (2019); Yolcu (2021); Arda Tuncdemir (2025)
	Empati / akran tutumu	1	6.3	Ağır (2020)
	Sosyal iş birliği	1	6.3	Soytürk (2007)
Toplam (Sosyal Alan)		5	31.3	
Bilişsel ve Psikomotor Gelişim	Temel hareket becerileri	1	6.3	Soytürk (2007)
	Hatırlama / kalıcılık	1	6.3	Soytürk (2007)
	Eleştirel düşünme	1	6.3	Uzunöz & Demirhan (2017)
Toplam (Bilişsel-Psikomotor Alan)		3	18.8	
Değerler ve Mesleki Yeterlik	Spor değerleri	1	6.3	Yücekaya (2021)
	Liderlik	1	6.3	Erdeveciler (2016)
	Sınıf yönetimi öz yeterliği	1	6.3	Güler (2019)
	Öğretmen farkındalığı	1	6.3	Akkocaoğlu Çayır vd. (2016)
Toplam (Değerler-Mesleki Alan)		4	25.0	
Genel Toplam		16	100.0	

Tablo 4’te yaratıcı dramanın etkisinin ortaya konulduğu çalışmaların tematik analizleri ve frekansları verilmiştir. Etki dağılımına bakıldığında, en yüksek frekansa sahip olan kategorinin “psikolojik ve duyuşsal çıktılar” (f=7) olduğu görülmektedir. Dramaya yönelik tutum, öz güven, psikolojik dayanıklılık ve psikolojik iyi oluş değişkenlerinin olduğu bu kategori, bireyin öğrenme sürecine katılımını destekleyen pedagojik aracın yaratıcı drama olduğunu göstermektedir. Ayrıca bireyin içsel denge ve problemleri davranışlarla baş etme becerilerinin de yaratıcı drama ile desteklendiği ifade edilebilir.

Bir diğer yüksek frekansa sahip kategorinin “sosyalleşme ve iletişim becerileri” (f=5) olduğu görülmektedir. Yaratıcı drama etkinliklerinin grup etkileşimine dayalı olması, rol alma ve deneyimleme süreçlerini beraberinde getirmektedir. Bu süreçler ile hem sözel hem de sözel olmayan iletişim becerilerinde anlamlı etkilerin bulunduğu ortaya konulmuştur. Özellikle sosyalleşme ve iş birliği, empati ve akranlara yönelik olumlu tutum, yaratıcı drama etkinliklerinin bireysel değil

toplumsal çıktılarının da olduğunu göstermektedir. Bu kapsamda ulaşılan bulgular, yaratıcı dramının “yaşantı temelli sosyal öğrenme” niteliği ile örtüştüğünü göstermektedir.

Yaratıcı drama ile ilgili yapılan çalışmalarda “bilişsel ve psikomotor” alanlara ilişkin bulguların daha sınırlı olduğu belirlenmiştir (f=3). Yapılan bu sınırlı çalışmalarda, yaratıcı dramının öğrenmenin kalıcılığı ve temel hareket becerilerinin geliştirilmesi üzerinde olumlu etkilerinin olduğu ortaya konmuştur. Bu alandaki çalışma sayısının azlığı, beden eğitimi kapsamında motor ve bilişsel kazanımlara yönelik daha fazla bilimsel çalışmaya ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. “Değerler ve mesleki yeterlik” (f=4) boyutunda ise liderlik, sınıf yönetimi öz yeterliği ve öğretmen farkındalığı gibi değişkenlerin anlamlı farklılaştığı raporlanmıştır. Bu kapsamda, yaratıcı dramının iletişim becerileri, öz güven, sosyal uyum ve eleştirel düşünme gibi yaşam becerileri üzerinde etkisini araştıran çalışmalar daha yoğunken, motor performansa odaklanan çalışmaların nispeten daha az sayıda olduğu tespit edilmiştir. Bu alanın gelecekteki çalışmalar için gelişime açık bir alan olduğu ifade edilebilir.

Tablo 5

Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılım

Araştırma Yöntemi	f	%	İlgili Çalışmalar
Nicel (Quantitative)	14	45.2	Deniz vd. (2012); Orhan (2020); Erdeveciler (2016); Mandıralı (2019); Güler (2019); Gültekin Sun (2020); Yücekaya (2021); Yolcu (2021); Gül & Çağlayan (2017); Freeman vd. (2003); Korkmaz & Erol (2010); Ustaoglu Hoşver vd. (2020); Ma & Du (2026); Güler & Tuncel (2023)
Nitel (Qualitative)	7	25.8	Bhuyan (2025); Andersen (2004); Konstantinidou vd. (2011); Norris (2016); Jefferson-Buchanan (2022); Tuncdemir (2025); Akkocaoğlu Çayır vd. (2016)
Karma (Mixed Methods)	5	16.1	Soytürk (2007); Ağır (2020); Hendrix vd. (2012); Guli vd. (2013); Uzunöz vd. (2017)
Kitap / Kitap Bölümü	3	9.7	Pickard vd. (2021); Lavin (2008); Dow & Vetere (2025)
Diğer (Kuramsal felsefi analiz)	1	3.2	Sahni (2007)
Toplam	30	100	

Tablo 5’te araştırma kapsamında incelenen çalışmaların araştırma yöntemlerine göre dağılımı sunulmuştur. Çalışmaların ağırlıklı çoğunluğunun nicel desenlere göre tasarlandığı görülmektedir (f=14). Bu çalışmaların çoğunda deneysel ya da betimsel tarama modelleri tercih edilmiştir. Öğretmen adaylarına yönelik yapılan çalışmalarda tutum ve öz-yeterliklerin ölçeklerle ölçüldüğü, sporculara yönelik yapılan çalışmalarda ise ön-test son-test kontrol gruplu deneysel desenlerin kullanıldığı saptanmıştır. Bu desenler, yaratıcı dramının etkilerini istatistiksel olarak ortaya koyma eğiliminde olan çalışmaların yoğunlukta olduğunu göstermektedir.

Nicel araştırmalardan sonra en yüksek frekansa sahip araştırma yöntemi ise nitel araştırmalardır (f=7). Bu çalışmaların daha çok tematik analiz, içerik analizi ve kuramsal inceleme yaklaşımlarını kullandığı belirlenmiştir. Nitel desenle yürütülen çalışmalar, katılımcıların deneyimlerini ve pedagojik süreçleri derinlemesine ele alan çalışmalar olarak karşımıza çıkmaktadır. Karma yöntemli çalışmalar (f=5) ise hem ölçek verilerini hem de gözlem, açık uçlu sorular ve doküman analizi gibi nitel verileri birlikte kullanan çalışmalardır. Yaratıcı dramanın uygulama temelli etkinliklere dayanması karma yöntemin kullanılması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Ancak literatürde bu tarz çalışmaların sınırlı sayıda olması yöntemsel uyumun henüz yaygınlaşmadığını göstermektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde, beden eğitimi ve spor alanında yaratıcı dramanın etkilerini ortaya koyan çalışmaların nicel yaklaşımları benimsediği belirlenmiştir. Yaratıcı dramanın uygulama temelli doğasından dolayı ise karma yöntemlerin de kullanılmasının alana metodolojik derinlik kazandıracağı düşünülmektedir.

Tablo 6

Deneysel veya Müdahale İçeren Çalışmaların Türü ve Süresi

Kaynak	Müdahale Türü	Müdahale Süresi
Soytürk (2007)	Yaratıcı drama yöntemi (hareket eğitimi)	4 hafta hazırlık + 4 hafta uygulama (haftada 2 saat)
Erdeveciler (2016)	Liderlik odaklı yaratıcı drama atölyeleri	12 hafta
Mandıralı (2019)	Farkındalık temelli yaratıcı drama programı	4 hafta (haftada 2 oturum, toplam 8 oturum)
Güler (2019)	Yaratıcı drama yöntemiyle sınıf yönetimi	12 hafta
Ağır (2020)	Bütünleşik beden eğitimi ve yaratıcı drama	8 hafta (haftada 1 ders saati)
Yücekaya (2021)	Çevrimiçi yaratıcı drama etkinlikleri (değer öğretimi)	8 hafta (toplam 23 oturum)
Yolcu (2021)	İletişim ve güven odaklı drama programı	8 oturum
Gül & Çağlayan (2017)	Yaratıcı drama dersi müdahalesi	14 hafta (haftada 4 saat, toplam 56 saat)
Ustaoglu Hoşver vd. (2020)	Yaratıcı drama eğitimi atölyeleri	10 hafta (haftada 4 saat)
Freeman vd. (2003)	Yaratıcı drama etkinlikleri	18 hafta
Akkocaoğlu Çayır vd. (2016)	Hizmet içi eğitim drama kursu	5 gün (toplam 30 saat)
Deniz vd. (2012)	Yaratıcı drama ile oryantiring öğretimi	10 hafta
Ma & Du (2026)	Fiziksel aktivite ve eğitim draması birleşimi	Yaklaşık 3–4 ay
Guli vd. (2013)	Sosyal yetkinlik müdahale programı (SCIP)	24 saat (haftalık oturumlar)

Tablo 6’da, araştırmada incelenen çalışmalardan müdahale içerenlerin müdahale türleri ve müdahale süreleri sunulmuştur. Tablo incelendiğinde uygulama sürelerinin 5 gün ile 18 hafta arasında değiştiği görülmektedir. En kısa müdahale öğretmenlere yönelik gerçekleştirilen ve 5 gün (30 saat) süren hizmet içi eğitim kursudur. En uzun müdahale ise ilkokul öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen ve 18 hafta süren çalışmadır. Bunun yanı sıra çalışmaların büyük çoğunluğunda müdahale süresinin 8-12 hafta aralığında ya da bir eğitim-öğretim dönemi şeklinde yürütüldüğü dikkat çekmektedir. Buradan hareketle, yaratıcı dramının etkisinin belirlenen değişkenlere göre ortaya çıkabilmesi için süreç temelli uygulamalar gerektirdiği ifade edilebilir. Kısa süreli programların ise daha çok hizmet içi eğitim ve meslekî gelişim alanlarında tercih edildiği görülmektedir.

Tablo 7

Türkiye ve Uluslararası Çalışmaların Yöntemsel ve Yapısal Özellikler Açısından Karşılaştırılması

Karşılaştırma Alanı	Türkiye’deki Çalışmalar	Uluslararası Çalışmalar
Araştırma Deseni	Ağırlıklı olarak ön test–son test kontrol gruplu deneysel veya yarı deneysel desenler tercih edilmektedir.	Ön test–son test desenlerinin yanı sıra Solomon Dörtlü Grup Deseni gibi iç geçerliliği yüksek ve daha karmaşık deneysel tasarımlar kullanılmaktadır.
Örneklem Grubu	Çalışmalar çoğunlukla beden eğitimi öğretmen adayları ve üniversite öğrencileri üzerinde yoğunlaşmaktadır.	İlköğretim öğrencileri, dezavantajlı çocuklar ve otizm (ASD) gibi özel gereksinimli gruplar sıklıkla araştırma kapsamına alınmaktadır.
Veri Toplama Araçları	Yerel araştırmacılar tarafından geliştirilen Likert tipi tutum ve öz yeterlik ölçekleri yaygın olarak kullanılmaktadır.	ITBS (Iowa Temel Beceriler Testi), Wallach–Kogan Yaratıcılık Testi gibi standardize edilmiş ve norm çalışmaları yapılmış ölçme araçları tercih edilmektedir.
Müdahale Süresi	Genellikle 8–14 hafta arasında değişen, bir eğitim dönemine yayılmış orta vadeli uygulamalar görülmektedir.	18 haftalık uygulamaların yanı sıra, proje temelli ve 3 yıla kadar uzanan uzun soluklu programlar rapor edilmiştir.
Uygulayıcı Profili	Uygulamalar çoğunlukla araştırmacı, üniversite öğretim elemanı veya drama eğitimi almış öğretmenler tarafından yürütülmektedir.	Uygulamalar profesyonel sanat kurumları (ör. ulusal tiyatro yapıları) ve sanatçılarla iş birliği içinde gerçekleştirilebilmektedir.
Kuramsal Çerçeve	Büyük ölçüde yerel yaratıcı drama literatürüne (İnci San ve Ömer Adıgüzel yaklaşımı) dayanmaktadır.	Bilişsel psikoloji, “as-if” (mış gibi) kuramı ve çoklu zekâ gibi psikoloji temelli uluslararası kuramsal çerçeveler ön plandadır.

Tablo 7’de Türkiye’deki ve uluslararası alandaki çalışmaların karşılaştırmalı analizi sunulmuştur. Bu analizde araştırma deseni, örneklem grubu, veri toplama araçları, müdahale süresi, uygulayıcı profili ve kuramsal çerçeve alt başlıkları incelenmiştir. Tabloda verilen bilgiler incelendiğinde, Türkiye ve uluslararası (ABD, İngiltere, Hong Kong, Hindistan vb.) alanda yapılan yaratıcı drama çalışmalarının metodoloji, örneklem seçimi ve uygulama yapısı açısından diğerlerinden belirgin farklar sergilediği görülmektedir.

Yapılan bu analizde Türkiye’de ve diğer ülkelerde yapılan çalışmalar arasında üç temel ayrım göze çarpmaktadır. Bunlar; metodolojik yaklaşım, kurumsal yapı ve incelenen kazanımlar şeklinde ifade edilebilir. Diğer ülkelerde yapılan çalışmalarda daha yüksek iç geçerliliğe sahip deneysel desenler ve ölçme araçları kullanılarak bilişsel ve akademik kazanımlara yönelik güçlü deneysel bulgular elde etme eğilimi görülmektedir. Türkiye’de ise çalışmalar yoğun olarak ön-test son-test desenlerine göre yerel ölçme araçları kullanılarak gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmalarda özellikle öğretmen adaylarının tutum, öz yeterlik ve mesleki gelişim boyutlarına odaklanıldığı görülmektedir. Bir diğer ayrım ise kurumsal yapı ile ilgili ayrımdır. Diğer ülkelerde gerçekleştirilen çalışmalarda yaratıcı drama, profesyonel sanat kurumlarıyla iş birliği içinde yürütülürken, Türkiye’de ise eğitim fakülteleri merkezli bir müdahale türü öne çıkmaktadır. Buradan hareketle, Türkiye’de yapılmış çalışmaların duyuşsal kazanımlara ve mesleki çıktılara, diğer çalışmaların ise bilişsel performans ve sistem düzeyinde etkiye daha fazla önem verdiği söylenebilir.

Tablo 8

İncelenen Çalışmaların Metodolojik Boşlukları ve Sınırlılıklarının Tematik Dağılımı

Ana Tema	Alt Sınırlılıklar	Literatürdeki Yansıması	Metodolojik Etkisi
Örneklem ve Genellenebilirlik	Küçük örneklem (örn. N≈30), homojen gruplar, sınırlı yaş/branş çeşitliliği, veri kaybı	Çalışmalar çoğunlukla tek sınıf, öğretmen adayı veya belirli yaş gruplarıyla yürütülmüştür	Bulguların genellenebilirliği sınırlı; dış geçerlilik zayıf
Müdahale Süresi ve Planlama	8–12 haftalık kısa uygulamalar, sınırlı oturum sayısı, içerik–zaman yoğunluğu	Müdahaleler genellikle bir dönemle sınırlı; uzun dönemli izleme yok	Etkinin kalıcılığı ve sürdürülebilirliği belirsiz
Yöntemsel ve Ölçüm Boşlukları	Nicel ağırlıklı desen, sınırlı nitel veri, kalıcılık testi eksikliği, ölçme araçlarının kapsam sınırlılığı	Öz-bildirim temelli ölçekler baskın; karma ve boylamsal desen az	Süreç analizi yetersiz; ölçüm derinliği sınırlı
Çevresel ve Teknik Sınırlılıklar	Fiziksel mekân yetersizliği, kamera etkisi, çevrimiçi uygulama sorunları	Alan darlığı, teknik altyapı eksikliği, pandemi kaynaklı sınırlamalar	Uygulama bütünlüğü ve katılımcı spontanlığı etkilenmiş
Araştırmacı/ Uygulayıcı Rolü	Kontrol gereği sınırlı dönüt, uzman eksikliği	Drama doğasına aykırı müdahale kısıtlamaları; her çalışmada uzman lider yok	Uygulama kalitesi ve iç geçerlilik etkilenebilir

Tablo 8’de, incelenen çalışmalardan elde edilen metodolojik boşluklar ve sınırlılıkların tematik analizi sunulmuştur. Analiz incelendiğinde, metodolojik boşlukların yoğun olarak görüldüğü başlıklar; örneklem yapısı, müdahale süresi ve ölçme yaklaşımlarıdır. Özellikle örneklemün küçük ve homojen olması dış geçerliliği sınırlandırmaktadır. Bunun yanı sıra kısa süreli müdahale programlarının yaratıcı dramının uzun vadeli etkilerinin belirlenmesini zorlaştırdığı görülmektedir. Elde edilen bu analize göre literatürde daha büyük örneklemle, boylamsal ve karma yöntemli çalışmalara ihtiyaç duyulduğu açık bir biçimde görülmektedir.

Tablo 9

Yaratıcı Drama Literatüründe Yeterince İncelenmemiş Yaş Grupları ve Değişkenler

Kategori	Yetersiz İncelenen Alan	Literatürdeki Mevcut Yoğunluk	Belirtilen Araştırma Boşluğu
Yaş Grupları	Lise Düzeyi (14–17 yaş)	İlkokul/ortaokul ve üniversite öğretmen adayları ağırlıklı	Ergenlik döneminde beden eğitimi süreçlerine etkisi sınırlı incelenmiş
	Yetişkin ve Profesyonel Sporcular	U16 ve üniversite sporcuları yoğunlukta	Profesyonel sporcular ve spor emeklilerinde müdahale etkisi bilinmiyor
	Meslek Lisesi Kültür Öğretmenleri	Eğitim fakültesi öğretmen adayları yoğunlukta	Bu grubun drama eğitimine yönelik ihtiyaç ve algıları sınırlı çalışılmış
Değişkenler / Konular	Örgütsel Davranış (kurum kültürü, bağlılık vb.)	Bireysel değişkenler (özgüven, tutum, öz yeterlik) baskın	Kurumsal düzeyde etki analizi yetersiz
	Cinsiyet Farklılıklarının Nedenleri	Cinsiyete göre fark raporlanıyor	Farkların psikolojik/ sosyolojik temeli derinlemesine incelenmemiş
	Branş Çeşitliliği	Basketbol ve voleybol ağırlıklı	Bireysel sporlar ve farklı takım sporlarında veri boşluğu
Metodolojik Alanlar	Uzun Vadeli (Boylamsal) Etki	Çoğunlukla kısa süreli ön-son test	Kalıcılık ve sürdürülebilirlik analizleri eksik
	Nitel ve Karma Desenler	Nicel (ölçek temelli) çalışmalar baskın	Süreç odaklı ve deneyim temelli analizlere ihtiyaç var

Tablo 9’da beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama kullanılan çalışmalarda yeterince incelenmemiş yaş grupları ve değişkenlere ait analizler sunulmuştur. Analizler incelendiğinde literatürün büyük çoğunluğunun ilköğrencileri ve öğretmen adaylarına yoğunlaştığı görülmektedir. Ancak lise düzeyindeki öğrencilerin ve profesyonel sporcuların yeterince çalışmadığı saptanmıştır. Değişken düzeyine bakıldığında, bireysel tutumlar ve öz yeterlik çalışmalarının baskın olduğu görülmektedir. Ancak örgütsel davranış, spor branşı çeşitliliği ve cinsiyete göre oluşan farklılıkların altında yatan nedenlerin araştırıldığı çalışmaların sınırlı olduğu belirlenmiştir. Son olarak boylamsal ve nitel çalışmaların eksikliğinden dolayı yaratıcı dramanın sürdürülebilir etkilerinin anlaşılmasının da zorlaştığı söylenebilir.

Tablo 10

Yaratıcı Dramanın Beden Eğitimi Öğretimindeki Rolüne İlişkin Literatürdeki Tematik Eğilimler

Tematik Eğilim	Literatürdeki Temel Vurgu	Gözlenen Eğilim Yönü	Pedagojik Anlamı
Bütünsel ve Deneyimsel Öğrenme	Drama, hareketi iletişim ve anlam üretme aracı haline getirir; zihin–beden–duygu bütünlüğünü destekler (embodied learning).	Geleneksel egzersiz odaklı modelden deneyimsel ve öğrenci merkezli modele geçiş	Beden eğitiminin bilişsel ve duyuşsal boyutu güçlenmektedir
Pedagojik Dönüşüm ve Öğretmen Yeterliği	Öğretmen adaylarında sınıf yönetimi, iletişim becerisi ve öz yeterlik artışı; drama yöntemine yönelik olumlu tutum gelişimi	Mesleki gelişimi destekleyen araç olarak konumlanma	Drama, öğretmen yetiştirme sürecinde stratejik pedagojik araçtır
Sosyal Beceriler, Empati ve Kapsayıcılık	Empati, sosyal uyum, özgüven ve iletişim becerilerinde artış; bütünlük beden eğitimi uygulamalarında olumlu akran tutumları	Sosyal-duyuşsal çıktılara güçlü vurgu	Kapsayıcı ve değer temelli beden eğitimi anlayışını destekler
Motor Beceri ve Yaratıcı Hareket Gelişimi	Temel hareket becerilerinde gelişim; eleştirel düşünme ve yaratıcılıkta artış	Geleneksel komut yöntemine alternatif etkili yaklaşım	Teknik performans ile yaratıcı düşünme birlikte gelişmektedir
Değerler Eğitimi ve Etik Boyut	Dayanışma, saygı, centilmenlik ve kültürel değerlerin somutlaştırılması	Sporun etik boyutunu güçlendiren pedagojik araç	21. yüzyıl becerileri ile değer eğitimi bütünlleştirir

Tablo 10’da yaratıcı dramanın beden eğitimi öğretimindeki rolüne ilişkin tematik eğilimler sunulmuştur. Tabloda tematik eğilim, literatürdeki temel vurgu, gözlenen eğilim yönü ve pedagojik anlamı başlıkları yer almaktadır. Tematik analizler genel olarak değerlendirildiğinde, beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama kullanımının teknik performans odaklı geleneksel yaklaşımlardan bütünsel ve deneyimsel öğrenme temelli çağdaş yaklaşımlara doğru bir dönüşüm yaşadığı ifade edilebilir. Geleneksel yaklaşıma göre beden eğitimi hareket, fiziksel performansın artırılması ve

disiplin temelli beceri öğretimi ile gerçekleştirilmektedir. Yaratıcı dramaya göre ise hareket, anlam üretme, ifade ve sosyal etkileşim aracı olarak yeniden konumlandırılmaktadır. Bu bakımdan yaratıcı drama, bedeni yalnızca biyomekanik bir araç olarak görmemektedir. Yaratıcı drama, bedeni, bilişsel ve duyuşsal süreçlerin taşıyıcısı olarak ele alan “somutlaşmış öğrenme (embodied learning)” bakış açısıyla tanımlamaktadır.

Tematik analizlerden elde edilen bir diğer önemli bulgu ise yaratıcı dramanın öğretmen eğitiminde üstlendiği roldür. İncelenen çalışmalarda öğretmen adaylarının mesleki yeterlikleri, sınıf yönetimi ve pedagojik esneklikleri üzerinde yaratıcı dramanın olumlu etkilerinin olduğu ortaya konmuştur. Empati, özgüven, kapsayıcılık gibi sosyal-duyuşsal çıktılar ve değerler eğitimi ile etik gibi kavramlar ise beden eğitiminin yalnızca fiziksel gelişime odaklanmadığını göstermektedir. Bu kavramlar beden eğitiminin karakter ve vatandaşlık eğitimine de hizmet eden bir alan olduğunu göstermektedir.

İncelenen çalışmalardan ortaya çıkan sonuca göre, yaratıcı drama beden eğitimi öğretimi için bir destek etkinliği değil, aksine 21. yüzyıl becerilerini (yaratıcılık, iş birliği, eleştirel düşünme) bedensel etkinlikler ile bütünleştiren bir öğretim yaklaşımı olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca yaratıcı drama pedagojik yaklaşımı destekleyen oldukça stratejik bir öğretim yaklaşımı olarak konumlanmaktadır. Bu nedenle, metodolojik olarak daha güçlü boylamsal ve karma desenlerle yapılacak çalışmaların, beden eğitimi öğretiminde yaratıcı dramanın etkilerini ortaya koyabilecek nitelikte bulgularla alandaki önemli bir boşluğu doldurabileceği ifade edilebilir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama literatürünün incelendiği bu çalışmada, sistematik derleme ile çalışmaların dönüşümü irdelenerek yeterince incelenmemiş değişkenler ve araştırma boşluklarının ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu kapsamda son yirmi yılda yapılmış çalışmaların biyomekanik bir hareket öğretiminden, bilişsel ve duyuşsal kazanımların bedenle bütünleştiği bir pedagojiye doğru evrildiği görülmüştür. Elde edilen bulgular, yaratıcı dramanın beden eğitimi derslerinde bir oyun etkinliği olarak yer almadığını, aksine 21. yüzyıl becerilerinin kazandırılmasında önemli bir epistemolojik çerçeve sunduğunu göstermektedir (Aktaş vd., 2025; Uzunöz & Demirhan, 2017). Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulguları ulusal ve uluslararası karşılaştırmalı olarak analiz ederek, alanın metodolojik boşluklarını ortaya koymak hedeflenmiştir. Bu kapsamda yaratıcı dramanın beden eğitimi pedagojisindeki yeri ve önemi de tartışılmıştır.

Geleneksel anlamda beden eğitimi, bedeni hareket sağlayan bir araç, hareketi ise hedefe yönelik bir performans çıktısı olarak tanımlamıştır (Fitzgerald, 2007; Mosston & Ashworth, 2002). Ancak bu çalışmada incelenen çalışmalar yaratıcı dramanın beden eğitimi öğretiminde bir dönüşüm yaşadığını ortaya koymaktadır. Bu dönüşüm “somutlaşmış öğrenme (embodied learning)” kuramıyla bedenin sadece fiziksel bir nesne olmadığını, anlam üreten bir özne olarak kabul edildiğini göstermektedir (Flynn, 2025). Soytürk (2007) ve Jefferson-Buchanan (2022) tarafından ortaya konulan bulgular, temel hareket becerilerinin drama yoluyla öğrenilmesinin fiziksel becerinin bilişsel şemalarla bütünleştiğinin en somut göstergesi olarak ifade edilebilir. Yaratıcı drama, fiziksel bir hareketi “mış gibi” yapılan bir kurgunun içine yerleştirerek hareketin tekrarlı öğrenilmesi yerine, hareketi bir iletişim dili haline getirmektedir (Arıcan & Kaya, 2024; Soytürk vd., 2012). Bu durum, yapılandırmacı öğrenme kuramının bilginin yaşantı ve sosyal etkileşim yoluyla inşa edildiği

yönündeki varsayımının beden eğitimi alanındaki en somut örneğidir denebilir (Dewey, 1938; Vygotsky, 1978).

İncelenen çalışmalar metodolojik olarak karşılaştırıldığında Türkiye ve uluslararası literatür arasında önemli farklılıklar bulunmuştur. Türkiye’deki araştırmaların yoğun bir şekilde öğretmen adaylarının mesleki yeterliklerine, sınıf yönetimi becerilerine ve tutumlarına odaklandığı görülmüştür (Güler, 2019; Orhan, 2020; Ustaoglu Hoşver vd., 2020). Bu bulgunun Türkiye’de 2005 yılı sonrasında benimsenen yapılandırmacı felsefeyle öğretmen yetiştirme programlarına yansıdığı açıktır. Yine ulusal literatürde, San (1990) ve Adıgüzel (2006) tarafından geliştirilen üç aşamalı (ısınma, canlandırma, değerlendirme) müdahale programının uygulanabilirlik açısından standart bir müdahale olarak kullanıldığı görülmüştür.

Uluslararası alanda yapılmış çalışmalar incelendiğinde ise yöntem olarak daha karmaşık desenleri ve standardize ölçme araçlarını kullandıkları görülmektedir. Nitekim Freeman vd. (2003) tarafından kullanılan “Solomon dörtlü grup” deseni veya ITBS gibi ölçme araçları, dramanın etkisini duyuşsal boyut ile beraber bilişsel çıktılar üzerinden de ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bununla birlikte uluslararası literatürde dramanın profesyonel sanat kurumları (örn. National Theatre) ile ortak paydada gerçekleştirilmesi, yöntemin kurumsallaşma düzeyinin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir (Hui & Lau, 2006; Turner vd., 2004). Türkiye ile kıyaslandığında daha yüksek bir kurumsallaşmaya sahip olan bu yöntem, uluslararası düzeyde disiplinler arası bir eğitim politikası olarak benimsenmiştir.

İncelenen çalışmalarda elde edilen bulgularda bazı önemli soru işaretleri göze çarpmaktadır. Bulguların öz güven, empati ve sosyalleşme gibi (Mandıralı, 2019; Yolcu, 2021; Ağır, 2020) sosyo-duygusal çıktılarda yoğunlaşması bu soru işaretlerinden biridir. Yaratıcı dramanın doğası, grup etkileşimine ve güvenli bir “kurgusal sığınağa (as-if World)” dayanmaktadır. Bu dayanak kazanımların en hızlı ve ölçülebilir sonuçlar vermesini sağlamaktadır (Andersen, 2004). Ortaya çıkan bu durum, dramanın beden eğitimiindeki psikomotor gelişim ve fiziksel uygunluk üzerindeki etki potansiyelinin ikinci planda kalmasına yol açmaktadır. Literatürde psikomotor becerilerin gelişimine odaklanan nicel çalışmaların (Soytürk, 2007; Ma & Du, 2026) sayıca az olması, alanın yalnızca “sosyal gelişim aracı” olarak sınırlı bir kapsamda ele alınması riskini taşımaktadır.

Metodolojik açıdan incelenen çalışmalarda en önemli boşluğun boylamsal çalışmalar ve kalıcılık testlerinin eksikliği olduğu görülmüştür. Freeman vd. (2003), yaptığı çalışmada dramaya hazırlık ve alışma evresinin 8-10 hafta sürdüğünü belirtirken, incelenen çalışmalarda uygulanan müdahale programlarının çoğunda müdahale programlarının 8-12 haftada sona ermesi ortaya konan bulguları tartışmalı hale getirmektedir. Kalıcılık testlerinin yapılmadığı çalışmalarda ise yaratıcı drama uygulamaları ile elde edilen davranış değişikliklerinin sürdürülebilirliğinin kanıtsız kaldığı ifade edilebilir. Ayrıca, küçük örneklem gruplarıyla ve nicel ölçme araçlarıyla yapılan çalışmalar, katılımcıların drama ile yaşadığı davranışsal değişimleri açıklamada yetersiz kalabilmektedir (Akkocaoğlu Çayır vd., 2016; Arda-Tunçdemir, 2025).

Beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama üzerine yapılan çalışmaların incelendiği bu araştırmada, bu yöntem teknik bir beceri öğretiminden ziyade bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alan kazanımlarını bütüncül bir şekilde sentezleyen bir model olarak karşımıza çıkmaktadır. Araştırma ulusal literatürdeki öğretmen eğitimi odaklı bulgular ile uluslararası literatürdeki metodolojik niteliği bir araya getirmekte ve mevcut alan yazına katkı sunmaktadır. Alanın mevcut eğilimi,

yaratıcı dramanın performansa dayalı beden eğitimi anlayışını esnettiği, kapsayıcı eğitim ortamlarını (özel gereksinimliler için) güçlendirdiği ve öğretmen adaylarının mesleki öz yeterliklerini anlamlı bir şekilde artırdığı yönündedir (Guli vd., 2013; Güler & Tuncel, 2023; Ma & Du, 2026). Sonuç olarak yaratıcı dramanın beden eğitimi öğretiminde bir oyun etkinliği olmadığı, öğrencinin fiziksel hareketlerini anlamlandırdığı, sosyalleşme sürecini destekleyen, “bedenleşmiş biliş” sürecini ortaya çıkaran pedagojik bir araç olduğu ortaya konulmuştur.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre yaratıcı dramanın beden eğitimi öğretiminde pedagojik sürecin merkezinde olması gerekmektedir. Öğretmen yetiştirme programlarında yaratıcı drama; sınıf yönetimi, kapsayıcı eğitim ve değer öğretimiyle bütünlük müfredata uygun bir şekilde yapılandırılmalıdır. Uygulamanın sürdürülebilirliği açısından öğretmenlerin yaratıcı drama temelli liderlik eğitimleriyle desteklenmesi gerekmektedir. Araştırma boyutunda ise kısa süreli nicel desenler yerine daha uzun süreli, nicel ve nitel desenleri içinde barındıran karma yöntemlerin tercih edilmesi önerilmektedir. Özellikle lise düzeyindeki öğrenciler, profesyonel sporcular ve farklı spor branşları gibi yeterince çalışılmamış grupların önceliklendirilmesi önemsenmelidir. Ulusal düzeyde ise sanat kurumlarıyla yapılacak iş birlikleri sayesinde yaratıcı dramanın sürdürülebilir ve kurumsallaşmış bir pedagojik yaklaşım olmasının önü açılmış olacaktır.

Kaynakça

- Adıgüzel, Ö. (2006). Yaratıcı drama kavramı, bileşenleri ve aşamaları. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(1), 17-30.
- Adıgüzel, Ö. (2013). *Eğitimde yaratıcı drama*. (6. Baskı). Pegem Akademi.
- Ağır, S. (2020). *Bütünlük beden eğitimi dersi ve yaratıcı drama eğitiminin ortaokul öğrencilerinin özel gereksinimli akranlarına yönelik tutumları ve empati becerileri üzerindeki etkisinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Gedik Üniversitesi, İstanbul.
- Akkoçoğlu Çayır, N., Akhun, B., & Özdemir Şimşek, P. (2016). Kültür öğretmenleriyle hizmet içi eğitim kapsamında yaratıcı drama üzerine bir çalışma: Katılımcı görüşlerinin nitel analizi. *Eğitim ve Bilim*, 41(183), 69–99. <https://doi.org/10.15390/EB.2016.4730>
- Aktaş, O., Güz, M. Z., Özer, E., & Kılcan, B. (2025). A bibliometric analysis of creative drama studies in education. *Journal of Teacher Education and Lifelong Learning*, 7(1), 116-128.
- Andersen, C. (2004). Learning in “as-if” worlds: Cognition in drama in education. *Theory into Practice*, 43(4), 281–286.
- Arda Tuncdemir, T. B. (2025). The power of creative drama: integrating playful learning approaches in teacher education. *Research in Drama Education: The Journal of Applied Theatre and Performance*, 1-22. <https://doi.org/10.1080/13569783.2025.2457745>
- Arıcan, Ö., & Kaya, D. (2024). Analysis of pre-service teachers’ flow experience in educational drama practices and the effect of practices on attitudes toward creative drama courses. *Journal of Human Sciences*, 21(1), 48-61. <https://doi.org/10.14687/jhs.v21i1.6462>

- Şahin, A. (2026). Beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama: Ulusal ve uluslararası araştırmaların sistematik incelemesi ve tematik sentezi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(2), 267–296.
- Bakkaloğlu, N., & Ozdemir, P. (2025). Yaratıcı Drama Yöntemi, Tutum ve Öğretmen Etkisi: İlkokul Fen Dersleri Örneği. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 20(1), 47-84. <https://izlik.org/JA25GW67YB>
- Bhuyan, P. (2025). Creative movement in action: Exploring drama as a tool in physical education. *The Academic*, 3(7), 1993–1999. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16880271>
- Bilgiç, E., & Alimterin, Z. (2024). Kaynaştırma uygulamaları sürecinde yaratıcı drama yöntemi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 19(2), 223–243.
- Bolton, G. (1984). *Drama as education: An argument for placing drama at the centre of the curriculum*. Longman.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Catterall, J. S. (2009). *Doing well and doing good by doing art: The effects of education in the visual and performing arts on the achievements and values of young adults*. I-Group Books.
- Chicago Arts Partnerships in Education. (10.02.2025). *Creative arts integration programs*. Chicago Arts Partnerships in Education. <https://www.capechicago.org>
- Deniz, E., Yoncalik, O., Aslan, S., & Sofi, N. (2012). The impact of orienteering sport taught through creative drama methods on five factor personality dimensions. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 46, 4864–4868.
- Dewey, J. (1938). *Experience and education*. Macmillan.
- Dow, E., & Vetere, M. J., III. (2025). Intersecting pathways: Exploring the integration of creative drama and physical education for social-emotional growth and motor development. *Acknowledgment of Reviewers*, 3, 28–38.
- Erdeveciler, Ö. (2016). *Yaratıcı drama eğitiminin spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin liderlik becerileri üzerine etkisi* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Fitzgerald, H. (2007). Dramatizing physical education: using drama in research. *British Journal of Learning Disabilities*, 35(4), 253–260.
- Flynn, R. M. (2025). *Drama as embodied learning: Moving from theory into action*. <https://doi.org/10.33682/h9b9-57qu>
- Freeman, G. D., Sullivan, K., & Fulton, C. R. (2003). Effects of creative drama on self-concept, social skills, and problem behavior. *The Journal of Educational Research*, 96(3), 131–138.
- Gatt, I. (2009). Changing Perceptions, Practice and Pedagogy. *Journal of Transformative Education*, 7(2), 164–184. <https://doi.org/10.1177/1541344609339024>
- Genç, H. N. (2005). Eğitimde drama ve/veya dramada eğitim. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (12), 89-104.

- Gül, Ö., & Çağlayan, H. S. (2017). Effects of the drama course on psychological well-being of physical education teacher candidates. *International Journal of Environmental and Science Education*, 12(3), 559–569.
- Güler, D. (2019). *Yaratıcı drama yönteminin beden eğitimi öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlik inançları ve iletişim becerileri üzerine etkisi* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Güler, D., & Tuncel, F. (2023). The effect of the creative drama method on pre-service physical education teachers' classroom management self-efficacy beliefs and communication skills. *International Journal of Progressive Education*, 19(4), 81-100. <https://doi.org/10.29329/ijpe.2023.579.7>
- Guli, L. A., Semrud-Clikeman, M., Lerner, M. D., & Britton, N. (2013). Social Competence Intervention Program (SCIP): A pilot study of a creative drama program for youth with social difficulties. *The Arts in Psychotherapy*, 40(1), 37-44.
- Gültekin Sun, Ö. (2020). *Üniversitede öğrenim gören öğretmen adaylarının yaratıcı drama düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş.
- Heathcote, D. (1984). *Collected writings on education and drama*. (L. Johnson & C. O'Neill, Eds.). London: Hutchinson.
- Hendrix, R., Eick, C., & Shannon, D. (2012). The integration of creative drama in an inquiry-based elementary program: The effect on student attitude and conceptual learning. *Journal of Science Teacher Education*, 23(7), 823–846.
- Hui, A., & Lau, S. (2006). Drama education: a touch of the creative mind and communicative-expressive ability of elementary school children in Hong Kong. *Thinking Skills and Creativity*, 1(1), 34-40. <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2005.06.001>
- Jefferson-Buchanan, R. (2022). Teaching fundamental movement skills through play-based pedagogy. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 93(8), 28–33. <https://doi.org/10.1080/07303084.2022.2108171>
- Kaf, O., & Yilmaz, O. U. (2017). Effects of creative drama method on students' attitude towards social studies, academic achievement and retention in Turkey. *European Journal of Educational Research*, 6(3), 289-298. <https://doi.org/10.12973/eu-jer.6.3.289>
- Kırmızı, F. (2023). Yaratıcı Drama Özyeterlik Algısı Ölçeği (YDÖ): Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 18(2), 89–108. <https://izlik.org/JA58ZK88AA>
- Konstantinidou, E., Michalopoulou, E., Aggelousis, N., & Kourtesis, T. (2011). Creativity in elementary physical education: A qualitative approach of teachers' perceptions. *Inquiries in Sport & Physical Education*, 9(2), 84–100.

- Şahin, A. (2026). Beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama: Ulusal ve uluslararası araştırmaların sistematik incelemesi ve tematik sentezi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(2), 267–296.
- Korkmaz, N. H., & Erol, S. (2010). Farklı eğitim almış öğretmenlerin okul öncesi dönemde yer alan beden eğitimi ve spor aktivitelerini uygulamalarına ilişkin bir inceleme (Bursa örneği). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(3), 8-17. <https://izlik.org/JA58NB53KE>
- Krušić, V. (2015). Drama Education in Croatia Today - An Experience Based Story. *The European Journal of Social & Behavioural Sciences*, 14(3), 349-361. <https://doi.org/10.15405/ejsbs.176>
- Lavin, J. (Ed.). (2008). *Creative approaches to physical education: Helping children to achieve their true potential*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203927847>
- Lee, B. K., Patall, E. A., Cawthon, S. W., & Steingut, R. R. (2015). The effect of drama-based pedagogy on preK–16 outcomes: A meta-analysis of research from 1985 to 2012. *Review of Educational Research*, 85(1), 3–49. <https://doi.org/10.3102/0034654314540477>
- Ma, B., & Du, X. (2026). Effects of a combined physical activity and educational drama intervention on core symptoms and physical fitness in children with ASD. *Research Square*. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-7999898/v1>
- Mandıralı, S. (2019). *Farkındalık temelli yaratıcı drama programının sporcuların psikolojik dayanıklılık, özgüven ve stresle başa çıkma stratejileri üzerine etkisi: Genç basketbolcular örneği* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- McKerrow, M. (1988). The public image of K-12 theatre education--can it change for the better? *Design for the Arts in Education*, 89(6), 35-37. <https://doi.org/10.1080/07320973.1988.9938147>
- Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., Altman, D. G., & The PRISMA Group. (2009). Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: The PRISMA statement. *PLoS Medicine*, 6(7), e1000097. <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1000097>
- Mosston, M., & Ashworth, S. (2002). *Teaching physical education*. New York: Macmillan.
- Norris, J. (2016). Drama as research: Realizing the potential of drama in education as a research methodology. *Youth Theatre Journal*, 30(2), 122–135. <https://doi.org/10.1080/08929092.2016.1227189>
- O'Neill, C. (1995). *Drama worlds: A framework for process drama*. Heinemann.
- Orhan, İ. (2020). Rekreasyon ve beden eğitimi ve spor bölümü öğretmen adaylarının dramaya karşı tutumlarının incelenmesi. *Mediterranean Journal of Sport Science*, 3(1), 141–148. <https://doi.org/10.38021/asbid.742103>
- Özek, M. (2016). The Effect of creative drama on student achievement in the course of information technologies. *Journal of Education and Training Studies*, 4(6), 51-57. <https://doi.org/10.11114/jets.v4i6.1370>
- Page, M. J., McKenzie, J. E., Bossuyt, P. M., Boutron, I., Hoffmann, T. C., Mulrow, C. D., ... Moher, D. (2021). The PRISMA 2020 statement: An updated guideline for reporting systematic reviews. *BMJ*, 372, n71. <https://doi.org/10.1136/bmj.n71>

- Peter, M. (2003). Drama, narrative and early learning. *British Journal of Special Education*, 30(1), 21-27. <https://doi.org/10.1111/1467-8527.00277>
- Pickard, A., & Maude, P. (2014). *Teaching physical education creatively*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315780351>
- Sahni, U. (2007). Drama in education: Finding self, finding “home.” *Caribbean Quarterly*, 53(1-2), 37-48. <https://doi.org/10.1080/00086495.2007.11672304>
- San, İ. (1990). Eğitimde yaratıcı drama. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 23(2), 573-582. https://doi.org/10.1501/egifak_00000000781
- San, İ. (1999). Türkiye’de yaratıcı drama çalışmalarının dünü ve bugünü. II. *Ulusal Çocuk Kültürü Kongresi*. Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi.
- See, B., & Kokotsaki, D. (2016). Impact of arts education on children’s learning and wider outcomes. *Review of Education*, 4(3), 234-262. <https://doi.org/10.1002/rev3.3070>
- Snape, D. J., Vettraino, E., Lowson, A., & McDuff, W. (2011). Using creative drama to facilitate primary-secondary transition. *Education 3-13*, 39(4), 384-387. <https://doi.org/10.1080/03004271003727531>
- Soytürk, M. (2007). *9-11 yaş grubu çocukların temel hareket becerilerinin örüntüleşmesinde yaratıcı drama’nın etkisi* (Yüksek lisans tezi). Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- Soytürk, M., Çamlıyer, H., Tepeköylü Öztürk, Ö., & Daşdan Ada, E. N. (2012). 9-11 yaş grubu çocukların temel hareket becerilerinin örüntüleşmesinde yaratıcı drama’nın etkisi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(1), 42-55.
- Stephens, A. (2013). Creative drama in the general music classroom: An integrated approach for intermediate students. *General Music Today*, 27(1), 12-17. <https://doi.org/10.1177/1048371313482922>
- Turner, H., Mayall, B., Dickinson, R., Clark, A., Hood, S., Samuels, J., & Wiggings, M. (2004). *An evaluation of the National Theatre’s drama work in primary schools*. London: Social Science Research Unit, Institute of Education, University of London
- Ulubey, Ö. & Evren Yapıcıoğlu, A. (2026). Eğitimde yaratıcı drama araştırmalarındaki eğilimler ve gelişim alanları: Bibliyometrik bir yaklaşım. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(1), 96-125. <https://doi.org/10.21612/yader.2026.005>
- Ulubey, Ö. (2018). The effect of creative drama as a method on skills: A meta-analysis study. *Journal of Education and Training Studies*, 6(4), 63. <https://doi.org/10.11114/jets.v6i4.2968>
- Ustaoglu Hoşver, P., Kara, Ö., & Baba Kaya, H. (2020). *Yaratıcı drama eğitiminin beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarına etkisi*. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 22(4), 176-188. <https://izlik.org/JA36HN72YH>

- Şahin, A. (2026). Beden eğitimi öğretiminde yaratıcı drama: Ulusal ve uluslararası araştırmaların sistematik incelemesi ve tematik sentezi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(2), 267–296.
- Uzunöz, F. S., & Demirhan, G. (2017). The effect of creative drama on critical thinking in preservice physical education teachers. *Thinking Skills and Creativity*, 24, 164–174. <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2017.02.018>
- Uzunöz, F. S., İlker, G. E., Arslan, Y., & Demirhan, G. (2018). The Effect of Different Teaching Styles on Critical Thinking and Achievement Goals of Prospective Teachers. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(2), 80-95. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000357
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Ward, W. (1957). *Playmaking with children from kindergarten through junior high school*. New York: Appleton-Century-Crofts Inc
- Way, B. (1967). *Development through drama*. London: Longman.
- Yolcu, C. E. (2021). *Yaratıcı drama programının iletişim, kendine güven ve takım birlikteliği üzerine etkisi: Elit kadın voleybolcular örneği* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul.
- Yücekaya, M. A. (2021). *Beden eğitimi ve spor dersi değerlerinin yaratıcı drama yöntemi ile öğretimi: Çevrimiçi uygulama* (Yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi, Malatya.

Creative Drama in Physical Education: A Systematic Review and Thematic Synthesis of National and International Studies

Aykut Şahin¹

Article Info

DOI: 10.21612/yader.2026.0012

Article History

Received: 23.02.2026

Accepted: 08.07.2026

Keywords

Creative drama

Physical education

Systematic review

Self-efficacy

Embodied learning

Article Type

Review paper

Abstract

This study aims to analyze and report on national and international studies on creative drama in physical education from a comparative perspective. By presenting the research designs, sample profiles, intervention durations, and key findings of the studies examined, it seeks to synthesize the relevant literature, identify methodological trends, and highlight potential research gaps. In line with this purpose, the study was designed as a systematic review. A comprehensive literature search was conducted across Google Scholar, Web of Science, Scopus, Dergipark, the YÖK National Thesis Center, and EBSCO. After applying the inclusion and exclusion criteria, a final total of 30 studies was selected for analysis. The analysis of the selected studies was conducted using descriptive content analysis and thematic synthesis. According to the findings, this method emerged as a model that holistically integrates cognitive, affective, and psychomotor domain gains rather than merely teaching technical skills. In conclusion, it was established that creative drama is not merely a playful activity in physical education instruction but rather a pedagogical tool that helps students make sense of their physical movements, supports the socialization process, and facilitates the development of embodied cognition. Therefore, creative drama should be positioned at the center of the pedagogical process in physical education instruction. In teacher training programs, creative drama should be structured in alignment with a curriculum integrated with classroom management, inclusive education, and values education. To ensure the sustainability of this practice, teachers should be supported through leadership training based on creative drama. In terms of research, it is recommended that the field shift toward mixed-methods approaches incorporating longer-term qualitative designs rather than relying predominantly on short-term quantitative studies. Particular attention should be given to under-researched groups such as high school students, professional athletes, and participants in various sports disciplines. At the national level, collaborations with arts institutions will help ensure that creative drama becomes a sustainable and institutionalized pedagogical approach.



© 2026 by Yaratıcı Drama Dergisi.
This work is licensed under a Creative
Commons Attribution-NonCommercial
4.0 International License (CC BY-NC
4.0).

SCREENED BY



Suggested Citation

Şahin, A. (2026). Creative drama in physical education teaching: A systematic review and thematic synthesis of national and international research. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(2), 267–296. <https://doi.org/10.21612/yader.2026.0012>

1. Research Assistant, Ph.D., Munzur University, Faculty of Sport Sciences, Department of Physical Education and Sports, Tunceli, Türkiye, e-mail: aykutsahin@munzur.edu.tr, ORCID iD: 0000-0003-3654-6550

Introduction

From past to present, educational systems have sought effective teaching methods that center on students' holistic (cognitive, affective, and psychomotor) development. Drama-based teaching approaches that emerged from this search began to gain attention in the international educational literature, particularly from the second half of the 20th century onward (See & Kokotsaki, 2016; Gatt, 2009). The inclusion of drama in educational systems in the form of creative drama activities indicates that diverse teaching approaches are being utilized today. Creative drama is defined as a role-playing technique that does not rely on a prewritten script, is conducted as a group performance process, and involves improvisation based on individuals' own creative discoveries and prior knowledge (Özek, 2016; Stephens, 2013). This definition highlights that creative drama is not merely an artistic activity but also a pedagogical approach that integrates cognitive, affective, and social learning (Kaf & Yılmaz, 2017; Ulubey, 2018).

A review of the relevant literature reveals that the concepts used in relation to creative drama in education are quite diverse. Studies employ terms such as “drama in education,” “creative drama,” “educational drama,” “process drama,” and “classroom drama” (Arıcan & Kaya, 2024; Stephens, 2013). While this concept is commonly referred to as “creative drama” in the United States, it is recognized as “drama in education” in the United Kingdom (Arıcan & Kaya, 2024). In Turkey, however, both “creative drama” (Ustaoglu Hoşver et al., 2020) and “drama in education” (Genç, 2005) are used. These conceptual differences demonstrate that the field has spread across a wide range of geographical and cultural contexts (Gatt, 2009; Krusic, 2015).

In physical education instruction, creative drama emerges as an innovative model that combines drama-based activities, such as physical movement and role-playing, to create unique learning environments (Arıcan & Kaya, 2024). Interest in model-based applications in physical education classes has been steadily increasing. Indeed, it is observed that these classes aim not only for physical performance outcomes but also for affective and cognitive outcomes, such as critical thinking, socialization, self-confidence, and motivation (Uzunöz et al., 2018). In their study, Uzunöz et al. (2018) demonstrated that physical education teacher candidates' critical thinking skills were positively influenced by creative drama. These findings indicate that creative drama plays a significant role in physical education.

In the field of educational sciences, creative drama is not merely regarded as a teaching method; rather, it is defined as a paradigm that synthesizes an individual's gains in cognitive, affective, and psychomotor domains. Etymologically tracing back to the word “dran” (movement/action) and the term “drama,” it has historically evolved from a performing art into a pedagogical tool (Adıgüzel, 2006; Aktaş et al., 2025). Harriet Finlay-Johnson laid the foundation for drama in the early 20th century through “pretend play.” It subsequently evolved through contributions such as Brian Way's focus on personality development (Way, 1967), Dorothy Heathcote's efforts to provide real-life experiences through role-playing (Heathcote, 1984), and Winifred Ward's child-centered educational approach (Ward, 1957) (Arda Tuncdemir, 2025). In Turkey, creative drama began to gain recognition in academic circles in the 1980s under the leadership of İnci San and Tamer Levent. In the subsequent period, with the adoption of constructivist educational philosophy, creative drama became an indispensable component of teacher training programs (San, 1990; Adıgüzel, 2013; Gültekin Sun, 2020).

In physical education instruction, creative drama is described as a powerful pedagogical tool for facilitating a transition from physical movement to expression and process-based learning through the “embodied learning” model (Flynn, 2025). While traditional physical education teaching approaches center on a performance- and competition-oriented perspective, the creative drama approach places at its core an understanding that transforms movement into a language of communication through elements such as imagination, social interaction, and physical storytelling (Mosston & Ashworth, 2002; Fitzgerald, 2007; Soytürk et al., 2012). The holistic approach emerging from creative drama enables students not only to acquire physical skills but also to develop problem-solving abilities through fictional conflicts and to enhance mind–body coordination (Güler, 2019; Ağır, 2020).

Creative drama-based activities in physical education instruction are often supported through structured institutional collaborations. In particular, studies conducted in the United States, the United Kingdom, and Hong Kong indicate that drama extends beyond school settings and is implemented in collaboration with institutions such as the National Theatre and the Chicago Arts Partnerships in Education (CAPE) (Turner et al., 2004; CAPE, 2025; Hui & Lau, 2006). These studies position drama as a teaching method encompassing various areas, including reading comprehension, social competence, and cognitive flexibility (McKerrow, 1988; Peter, 2003; Snape et al., 2011).

Studies conducted in this field in Turkey have primarily focused on teacher education, professional self-efficacy beliefs, and attitudes (Orhan, 2020; Ustaoglu Hoşver et al., 2020). Researchers in Turkey have used creative drama as an intervention tool to examine physical education teacher candidates’ classroom management, communication skills, and academic perceptions of the method (Güler, 2019; Gültekin Sun, 2020). In this context, the three-phase application structure theorized by San (1999) and Adıgüzel (2006), “preparation/warm-up, enactment, and evaluation”, provides an important methodological framework (Adıgüzel, 2006; San, 1999; Güler & Tuncel, 2023).

In the international literature, the positive relationship between creative drama and affective outcomes is also associated with academic and cognitive outcomes. For example, studies examining students’ academic achievement through arts-based teaching activities have demonstrated significant improvements in reading comprehension, problem-solving, and higher-order thinking skills (Catterall, 2009). Similarly, research has explored the effects of process drama activities on critical thinking and reflective learning (Bolton, 1984; O’Neill, 1995). These studies emphasize that drama is not merely an activity but a pedagogical tool consistent with constructivist learning theory and experiential learning approaches. Based on this perspective, creative drama in physical education instruction can be positioned as a model in which movement-based learning and the cognitive domain are integrated.

According to the studies examined within the scope of this research, several research gaps have been identified in the literature. The majority of studies focus on elementary school students and pre-service teachers, employing short-term experimental designs and quantitative measurement tools. Additionally, research remains limited in terms of examining long-term effects and conducting comparative analyses across different sociocultural contexts. Indeed, in their study on the effects of arts-based interventions, Lee et al. (2015) emphasized the decisive role of the variables and interventions used in shaping outcomes. This suggests that the field examined in the present research should not be solely outcome-oriented. Rather, there is a need to evaluate the field holistically by considering methodology, sample groups, intervention duration, and measurement tools. Furthermore, recent bibliometric analyses indicate that the field of creative drama in education has shifted thematically

from art-based practices toward socioemotional learning since 1981 (Ulubey & Evren Yapıcıoğlu, 2026). Research diversity and theoretical analyses have increased in recent years, particularly after 2015, alongside the emergence of teacher education, embodied learning, and interdisciplinary pedagogical models (Ulubey & Evren Yapıcıoğlu, 2026). It has also been reported that creative drama positively affects the inclusion of students with special needs (Bilgiç & Alımtirin, 2024). Moreover, scales developed to measure the impact of creative drama applications on affective domain gains demonstrate the methodological depth of the field (Kırmızı, 2023). Additionally, the applicability of drama-based teaching activities in science education highlights the field's interdisciplinary potential (Bakkaloğlu & Ozdemir, 2025).

Based on this, the present study aims to analyze and report on national and international studies on creative drama in physical education from a comparative perspective. The study seeks to synthesize the relevant literature by presenting the research designs, sample profiles, intervention durations, and key findings of the examined studies, thereby identifying methodological trends and existing research gaps. In this context, the role of creative drama in physical education can be redefined not only theoretically but also through the critical evaluation of empirical data. It is expected that the findings of this study will provide a framework for future research in this field, particularly for experimental, longitudinal, and mixed-methods studies. Additionally, this study is anticipated to contribute to strengthening creative drama as both a scientific and practical intervention model in physical education instruction.

Method

Research Model

This study aims to comprehensively examine national (theses, books, book chapters, conference papers, and articles) and international (theses, books, book chapters, conference papers, and articles) scientific studies related to creative drama in physical education instruction. To this end, the study was designed as a systematic review. Systematic review studies aim to identify, evaluate, and synthesize existing research on a predefined topic through a transparent, reproducible, and structured process (Moher et al., 2009; Page et al., 2021).

The review conducted within the scope of this study was carried out in accordance with the PRISMA 2020 guidelines (Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses). Therefore, because the purpose of the study was not to calculate effect sizes or examine statistical relationships, a systematic review was preferred over a meta-analysis to identify methodological trends and thematic orientations.

Research Questions

This systematic review aims to address the following research questions:

1. What are the general characteristics (year, country, publication type, method, research design, and sample profiles) of studies examining creative drama in physical education instruction?
2. What methodological trends characterize national and international studies (variables examined, duration of intervention, and key findings)?
3. What are the most frequently examined variables in studies on creative drama in physical education?

4. What trends emerge from thematic analyses of outcomes reporting the effects of creative drama?
5. What is the distribution of national and international studies according to research methods?
6. What trends are observed regarding the type and duration of experimental and intervention-based studies?
7. What similarities and differences exist between the methodological and structural characteristics of national and international studies?
8. What is the thematic distribution of methodological gaps and limitations in the studies examined?
9. Which age groups and variables have not been sufficiently examined in the creative drama literature?
10. What is the status of observed trends regarding the role of creative drama in physical education instruction in terms of their direction and pedagogical significance?

Research Strategy

First, a comprehensive literature review was conducted by searching six widely used and comprehensive databases: Google Scholar, Web of Science, Scopus, Dergipark, the YÖK National Thesis Center, and EBSCO. In the searches conducted in these databases regarding the identified topic, the following search string was used: “physical education” OR “sport pedagogy” OR “movement education” OR “physical activity” OR “sport sciences” AND “creative drama” OR “educational drama” OR “drama in education” OR “process drama.” In the Turkish databases, Dergipark and the YÖK National Thesis Center, the Turkish equivalents of these terms were used.

The searches were conducted in the “topic” field, which includes the title, abstract, and keywords. The primary strategy of the study was to identify and locate studies situated at the intersection of physical education, physical activity pedagogy, and creative drama applications. All retrieved records were transferred to Microsoft Excel, and duplicate studies across databases were manually identified and removed.

Inclusion and Exclusion Criteria

Studies meeting the criteria listed below were included in this research.

Inclusion Criteria:

- Studies focusing on creative drama applications in physical education or sports pedagogy
- Studies published as peer-reviewed journal articles or master’s/doctoral theses
- Studies available in full-text format

However, studies were excluded in the following cases.

Exclusion Criteria:

- Studies addressing drama in education that are not directly related to physical education
- Studies for which the full text is not accessible
- Duplicate records identified in databases

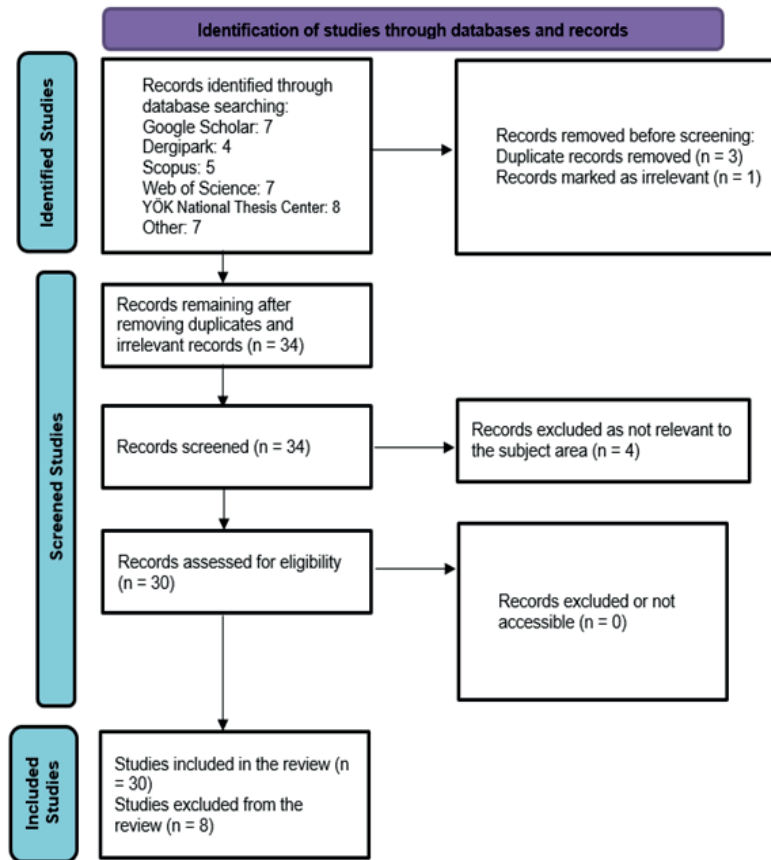
No time constraints were imposed to provide a comprehensive overview of the field.

Study Selection Process

The PRISMA 2020 flowchart was used in the selection process for studies identified through the literature search. In particular, duplicate studies ($n = 3$) identified across different databases were excluded. All records falling within the scope of the study, based on title, abstract, and keywords, were reviewed according to the inclusion criteria. In this context, three studies that did not meet the criteria were excluded, and all remaining studies that met the criteria were included in the final dataset. As a result, the final sample consisted of 30 studies. A PRISMA flow diagram was prepared to transparently report the identification, screening, eligibility, and inclusion stages (Figure 1).

Şekil 1

PRISMA Flow Diagram (Source: Page et al., 2021)



Data Extraction

A structured data extraction form was developed in Microsoft Excel for the final dataset obtained within the scope of the study. For each study, the following variables were coded: study title, author(s), publication year, country, publication type (article/thesis), research method (quantitative, qualitative, mixed), research design, sample characteristics, variables examined, intervention duration (if applicable), and key findings. This structured coding enabled systematic comparison across studies.

Data Analysis

The analysis of the final studies obtained in this research was conducted in two stages.

Phase 1: Descriptive Content Analysis

The studies were first analyzed descriptively to identify distributions based on methods and research designs, trends by country and publication type, and frequently examined variables. Frequencies and categorical groupings were created to map the structural characteristics of the field.

Phase 2: Thematic Synthesis

Following the descriptive classification of the identified studies, a thematic analysis approach was employed to synthesize the key findings (Braun & Clarke, 2006). This analysis revealed methodological gaps and limitations in the examined studies, underexplored age groups and variables, and trends regarding the role and importance of creative drama in physical education instruction. This dual analytical approach enabled both structural mapping and interpretive synthesis of the literature.

Validity and Transparency

Transparency and reproducibility are fundamental principles of systematic reviews (Page et al., 2021). Therefore:

- The search strategy has been clearly reported.
- Inclusion and exclusion criteria are clearly defined.
- The screening process was conducted in accordance with the PRISMA guidelines.
- Data extraction procedures have been standardized.

These steps were taken to enhance methodological rigor and minimize selection bias.

Research Ethics

This study is based on a systematic review of publicly available national and international academic publications. No data were collected directly from human participants, and no personal data, experimental interventions, confidential documents, or restricted-access materials were used. The studies were selected according to predetermined inclusion and exclusion criteria, and the principles of academic integrity, objectivity, and accurate citation were observed throughout the analysis and reporting processes. Therefore, ethics committee approval was not required.

Findings

In this section of the study, descriptive content analyses and thematic syntheses of the 30 scientific studies ultimately selected for examination are presented in tabular form. In this context, general information about the studies examined (type, country, method, research design, and sample characteristics), as well as analyses of the variables examined, intervention duration, and key findings, are presented in tables. Subsequent analyses address, in sequence, the most frequently examined variables in studies on creative drama in physical education; trends emerging from thematic analyses of outcomes reporting the effects of creative drama; the distribution of national and international studies according to research methods; the type and duration of experimental and intervention-based studies; comparisons of the methodological and structural characteristics of national and international

studies; the thematic distribution of methodological gaps and limitations in the examined studies; age groups and variables insufficiently explored in the creative drama literature; and the direction and pedagogical implications of thematic trends related to the role of creative drama in physical education instruction.

Table 1

Distribution of the Studies by Year, Type, Country, Method, Research Design, and Sample Characteristics

Source	Year	Country	Type	Method	Research Design	Sample
Deniz et al., (2012)	2012	Turkey	Article	Quantitative	Experimental Design	11 university students
Orhan (2020)	2020	Turkey	Article	Quantitative	Descriptive Survey	69 Teacher candidates
Bhuyan (2025)	2025	India	Article	Qualitative	Thematic Analysis (Observation/ Interview)	Instructors and students
Soytürk (2007)	2007	Turkey	Thesis	Mixed	Quasi-experimental (pre-post test with control group)	30 Students (ages 9–11)
Erdeveciler (2016)	2016	Turkey	Thesis	Quantitative	Quasi-experimental (unmatched control group)	150 Sports management/ coaching students
Mandıralı (2019)	2019	Turkey	Thesis	Quantitative	Pre-post test control group experimental	32 young basketball players (U16)
Güler (2019)	2019	Turkey	Thesis	Quantitative	Full Experimental (Pre-post test with control group)	47 Physical education teacher candidates
Gültekin Sun (2020)	2020	Turkey	Thesis	Quantitative	Descriptive (Survey model)	120 Teacher candidates
Ağır (2020)	2020	Turkey	Thesis	Mixed	Pre-post test control group experimental	75 middle school students

Creative Drama in Physical Education:
A Systematic Review and Thematic Synthesis of National and International Studies

Yücekaya (2021)	2021	Turkey	Thesis	Quantitative	Full Experimental (Pre-post test with control group)	48 middle school students (8th grade)
Yolcu (2021)	2021	Turkey	Thesis	Quantitative	Pre-post test control group experimental	30 elite female volleyball players
Pickard & Maude (2014)	2021	United Kingdom	Book Chapter	N/A	N/A	N/A
Andersen (2004)	2004	USA	Article	Qualitative	Conceptual/Theoretical Analysis	N/A
Lavin (2008)	2008	United Kingdom	Book	N/A	N/A	N/A
Konstantinidou et al., (2011)	2011	Greece	Article	Qualitative	Content Analysis	96 Physical education teachers
Norris (2016)	2016	Canada	Article	Qualitative	Methodological Analysis	N/A
Gül & Çağlayan (2017)	2017	Turkey	Article	Quantitative	Pre-post test (Single group)	39 Physical education teacher candidates
Freeman et al. (2003)	2003	USA	Article	Quantitative	Solomon 4-Group Design	237 Students (3rd and 4th Grade)
Korkmaz & Erol (2010)	2004	Turkey	Article	Quantitative	Descriptive (Observation-based)	Preschool and classroom teachers
Dow & Vetere (2025)	2025	USA	Book Chapter	N/A	N/A	N/A
Akkoçoğlu Çayır et al., (2016)	2016	Turkey	Article	Qualitative	Survey (Content analysis)	102 culture teachers
Jefferson-Buchanan (2022)	2022	Australia	Article	Qualitative	Pedagogical Analysis	N/A
Hendrix et al., (2012)	2012	USA	Article	Mixed	Action Research	38 Gifted students (4th–5th grade)

Arda-Tunçdemir (2025)	2025	USA	Article	Qualitative	Reflective Thematic Analysis	12 female teacher candidates
Ustaoglu Hoşver et al., (2020)	2020	Turkey	Article	Quantitative	Pre-post test (Single group)	25 Physical education teacher candidates
Ma & Du (2026)	2025	China	Article	Quantitative	Mixed Experimental Design (Pre-post test control)	20 children with autism (ASD)
Sahni (2007)	2007	India	Theoretical article	Qualitative – Theoretical / Philosophical analysis	Conceptual analysis	N/A
Güler & Tuncel (2023)	2023	Turkey	Article	Quantitative	Full Experimental (Pre-post test with control group)	47 physical education teacher candidates
Guli et al., (2013)	2013	USA	Article	Mixed	Matching Control Group Experiment + Interview	18+ adolescents in the intervention group
Uzunöz & Demirhan (2017)	2017	Turkey	Article	Mixed	Embedded Mixed Design (Quasi-experimental)	64 Teacher Candidates

Note: N/A: Not applicable / Not specified in the study.

Table 1 provides general information about the studies examined. A total of 30 scientific studies were analyzed, and these studies were published between 2003 and 2025. Research in this field has intensified since 2016. Most of the studies were conducted in Turkey (n = 16), followed by the United States (n = 6). Additionally, studies originated from the United Kingdom (n = 2), India (n = 2), Greece (n = 1), Canada (n = 1), Australia (n = 1), and China (n = 1). This distribution indicates that research on creative drama in physical education is particularly concentrated in the Turkish context. At the same time, the geographical distribution demonstrates that this topic has gained attention at both national and international levels.

When evaluated by publication type, the majority of studies are articles (n = 19). In Turkey, however, master's theses (n = 8) appear to be particularly prevalent. In addition, studies in the form of books (n = 1) and book chapters (n = 2) are also represented. Given that both creative drama and physical education are inherently practice-oriented fields, most studies adopt an applied approach.

Quantitative methods (n = 15) are used most frequently. In particular, pretest–posttest control group experimental designs and quasi-experimental designs (n = 12), as well as mixed-method experimental/action research designs (n = 4), are commonly preferred. In addition to quantitative methods, qualitative and mixed methods are also employed. Among qualitative studies, thematic analysis, content analysis, and conceptual analysis are prominent.

An examination of the sample groups reveals the following distribution: teacher candidates (n = 8), middle school students (n = 3), elite or young athletes (n = 3), elementary school students (n = 3), teachers (n = 3), and special groups such as students with ASD or gifted students (n = 7). This distribution indicates that creative drama has been examined both within the context of teacher education and in school-based applications.

Overall, the studies primarily address creative drama from an experimental and application-based perspective, while employing diverse methodological approaches. This diversity highlights that creative drama is evaluated in multiple ways within physical education instruction.

Tablo 2

Variables Examined, Intervention Durations, and Key Findings in the Included Studies

Source	Variables Examined	Intervention Duration	Key Findings
Deniz et al., (2012)	Five-factor personality dimensions	10 Weeks	No significant effect of teaching orienteering through drama on the personality dimension of "agreeableness" was found.
Orhan (2020)	Attitudes toward drama, gender, and department	N/A	No significant difference was found in attitudes toward drama based on gender and department.
Bhuyan (2025)	Creative movement, emotional intelligence	4 Weeks	It was concluded that drama serves as an inclusive and expressive pedagogical tool in physical education.
Soytürk (2007)	Basic movement skills, memory levels	8 Weeks	The drama method is more effective than the command method in the development of movement skills.
Erdeveciler (2016)	Self-leadership skills	12 Weeks	Creative drama training significantly increased the self-leadership skills of students in the experimental group.
Mandıralı (2019)	Psychological resilience, self-confidence, stress management	8 Weeks	A mindfulness-based drama program has positively influenced basketball players' resilience and self-confidence levels.
Güler (2019)	Classroom management self-efficacy, communication skills	12 Weeks	The drama method significantly improved pre-service teachers' communication and classroom management competencies.

Gültekin Sun (2020)	Creative drama levels and attitudes	N/A	Attitudes toward drama show significant differences based on gender and the department of study.
Ağır (2020)	Attitudes and Empathy Toward Peers with Special Needs	8 Weeks	Both drama and integrated physical education positively developed attitudes toward peers with disabilities.
Yücekaya (2021)	Physical education class values (respect, self-control, etc.)	8 Weeks (23 sessions)	Online creative drama activities significantly increased the levels of physical education lesson values.
Yolcu (2021)	Communication, self-confidence, and team cohesion	8 sessions	The creative drama program has significantly improved volleyball players' communication and trust levels.
Pickard & Maude (2014)	Creative physical education instruction	N/A	Creative teaching approaches are offered through dance, gymnastics, and games.
Andersen (2004)	Drama and cognitive processes in education	N/A	The effects of drama on learning and cognition through "make-believe" worlds have been discussed.
Lavin (2008)	Creative Approaches in Physical Education	N/A	Creative physical education methods to help children reach their full potential have been compiled.
Konstantinidou et al., (2011)	Teachers' Perceptions of Creativity	N/A	The study focuses on activities that encourage creativity among teachers and their subjective theories on the subject.
Norris (2016)	Drama as a research method	N/A	The potential of drama as a research methodology for data collection, analysis, and presentation has been emphasized.
Gül & Çağlayan (2017)	Psychological well-being	1st Semester	A significant improvement in the psychological well-being levels of teacher candidates was observed following the drama course.
Freeman et al. (2003)	Self-concept, social skills, problem behaviors	18 Weeks	Creative drama was found to have no statistically significant effect on the variables examined.
Korkmaz & Erol (2010)	Attitudes toward physical education activities	N/A	The competencies of teachers from different disciplines in physical education practices were compared.
Dow & Vetere (2025)	Social-emotional development and motor development	N/A	A theoretical framework regarding the integration of creative drama and physical education was presented.
Akkoçaoglu Çayır et al., (2016)	Views on creative drama in in-service training	5 Days (30 Hours)	Teachers found the training to be very beneficial both for personal development and as a teaching method.

Jefferson-Buchanan (2022)	Fundamental Movement Skills (FMS), play-based learning	N/A	The advantages of game-based pedagogy over traditional methods in FMS instruction have been advocated.
Hendrix et al., (2012)	Science learning and attitudes toward science	N/A	It has been found that creative drama enhances conceptual learning in inquiry-based science programs.
Arda-Tunçdemir (2025)	Perceptions of learning through play	N/A	It has been determined that creative drama develops critical and creative thinking in pre-service teachers.
Ustaoglu Hoşver et al., (2020)	Attitudes toward drama	1st Semester	A significant increase in candidates' attitudes toward the course was observed following drama education.
Ma & Du (2026)	ASD core symptoms, physical fitness	N/A	The combination of drama education and physical activity reduced restricted behaviors and improved physical fitness in children with autism.
Sahni (2007)	“Self,” “home,” imagination, self-knowledge, liberation (moksha), Bond’s concept of the monad	N/A	It is argued that drama education plays a role in the individual’s construction of self and the development of the feeling of “feeling at home in the world.” The educational process has been conceptualized as a process of self-knowledge and self-creation.
Güler & Tuncel (2023)	Classroom management self-efficacy, communication skills	12 Weeks	The effect of the drama method on communication and competence has been proven.
Guli et al., (2013)	Social competence (ASD and NLD)	24 Hours	The SCIP program has been found to have a positive effect on nonverbal social perception and functioning.
Uzunöz & Demirhan (2017)	Critical thinking tendencies and skills	10 Weeks	Creative drama training significantly increased the critical thinking scores of physical education teacher candidates.

Table 2 presents the variables examined in the studies included in the research, the intervention durations, and the main findings. The distribution of variables indicates that creative drama in physical education is approached from multiple dimensions. These variables were categorized into four groups: psychosocial characteristics, pedagogical competencies, motor and physical development parameters, and theoretical/perceptual dimensions.

Studies examining psychosocial characteristics focused on variables such as self-confidence, psychological resilience, empathy, psychological well-being, self-concept, social skills, and attitudes. Experimental studies conducted with teacher candidates and young elite athletes generally

demonstrate that creative drama activities positively affect communication skills, self-efficacy, and socialization. However, some studies examining self-concept and personality traits did not report statistically significant effects. This suggests that creative drama does not exert uniform effects across all psychological variables. Overall, the majority of experimental studies indicate positive outcomes associated with creative drama interventions.

Studies focusing on pedagogical and professional competencies addressed variables such as classroom management, communication skills, critical thinking, and teaching competencies. These studies predominantly conclude that creative drama applications positively influence teachers' perceptions of professional competence. This finding suggests that creative drama can be used not only to support students' psychosocial development but also as an effective instructional strategy in teacher education.

Studies examining motor skills and physical development aim to support the acquisition of basic movement skills among students and athletes. These studies indicate that creative drama-based activities contribute positively to the development of movement patterns and performance. However, some long-term experimental studies report no statistically significant effects.

Studies adopting a theoretical perspective address creative drama not as an intervention program but within a broader pedagogical and philosophical framework. These studies emphasize the importance of creative drama in fostering understanding, self-construction, imagination, and inclusivity. In particular, recent research highlights an increasing focus on the socioemotional and inclusive dimensions of creative drama.

In terms of intervention duration, most programs are implemented within an 8- to 12-week range, although shorter interventions lasting 4 weeks or 24 hours are also reported. Long-term programs remain limited. Overall, creative drama-based applications are typically designed as short- to medium-term interventions.

Table 3

Frequency and Percentage Distribution of Variables Examined to Measure the Effect of Creative Drama

Variable Category	f	%	Studies Examining
Attitudes, perceptions, and views toward drama	5	16.7	Orhan (2020); Gültekin Sun (2020); Akkoçaoğlu Çayır et al. (2016); Ustaoglu Hoşver et al. (2020); Bhuyan (2025)
Communication skills and competence	4	13.3	Güler (2019); Güler & Tuncel (2023); Yolcu (2021); Arda-Tunçdemir (2025)
Self-confidence	3	10.0	Mandıralı (2019); Yolcu (2021); Arda-Tunçdemir (2025)
Social skills	3	10.0	Freeman et al. (2003); Ağır (2020); Guli et al. (2013)
Basic motor skills / Physical fitness	3	10.0	Soytürk (2007); Jefferson-Buchanan (2022); Ma & Du (2026)

Classroom management self-efficacy	2	6.7	Güler (2019); Güler & Tuncel (2023)
Psychological well-being / Resilience	2	6.7	Mandırallı (2019); Gül & Çağlayan (2017)
Critical thinking tendencies	2	6.7	Uzunöz & Demirhan (2017); Arda-Tunçdemir (2025)
Other variables (self-leadership, values, personality, empathy, attitude toward science, etc.)	6	20.0	Deniz et al. (2012); Erdeveciler (2016); Yücekaya (2021); Ma & Du (2026); Hendrix et al. (2012); Sahni (2007)

Tablo 3’te beden eğitiminde yaratıcı dramanın etkisini ölçmek için kullanılan değişkenler ve frekansları verilmiştir. En yüksek frekansa sahip olan “*dramaya yönelik tutum, algı ve görüşler*” kategorisi (f=5), özellikle öğrenciler ve öğretmen adayları üzerinde yapılan çalışmalardan elde edilmiştir. Bu çalışmalarda yaratıcı drama uygulamalarına yönelik ön yargı, beklenti ve derse yönelik tutum üzerinde durulmuştur. Bu noktada çalışmaların yaratıcı dramayı öncelikle kabul düzeyinde ve algısal boyutlarda ele aldığı ifade edilebilir. Yaratıcı drama yönteminin uygulanabilirliğinden daha çok katılımcıların y Table 3 presents the variables and their frequencies used to measure the impact of creative drama in physical education. The category with the highest frequency, “attitudes, perceptions, and views toward drama” (f = 5), is primarily derived from studies conducted with students and teacher candidates. These studies focus on participants’ preconceptions, expectations, and attitudes toward creative drama practices. It can be inferred that these studies address creative drama mainly at the level of acceptance and perception. Notably, the literature tends to emphasize participants’ attitudes and perceptions toward the method rather than its direct applicability.

The second most frequently examined category is “communication skills and competence” (f = 4). Given that creative drama inherently involves interaction, role-playing, and group work, the frequent examination of communication-related variables is expected. This indicates that creative drama functions as a pedagogical tool that enhances social communication. The categories of “self-confidence” and “social skills” (f = 3) are also frequently examined. Particularly in studies involving athletes and teacher candidates, self-confidence is associated with performance and perceptions of professional competence. In these studies, social competence and peer interaction variables are used to examine the effects of creative drama on problematic behaviors and social adaptation. Therefore, creative drama appears to have a strong socioemotional development focus.

The “basic motor skills/physical fitness” category (f = 3), which is directly related to physical education and sports, is also among the prominent variables. This category reflects a motor development perspective and demonstrates that creative drama can influence both affective and psychomotor skills. However, the relatively lower emphasis on psychomotor variables compared to psychosocial variables suggests that research in this field is more focused on social and pedagogical dimensions.

Variables such as “classroom management self-efficacy” (f = 2), “psychological well-being and resilience” (f = 2), and “critical thinking tendencies” (f = 2) appear less frequently. These variables are primarily examined in studies focusing on teacher education and cognitive development. Their relatively low frequency indicates a need for further research in these areas.

In addition, some individual studies examine variables such as self-leadership, physical education class values, personality dimensions, empathy, and attitudes toward science. While this reflects the diversity of variables in the field, it also suggests that a more systematic research framework has yet to be established.

Finally, demographic variables such as gender, age, academic department, sport discipline, and sports experience are included in most quantitative studies. These variables are typically used as control variables rather than as primary research variables. Overall, the literature predominantly addresses creative drama in relation to attitudes, communication, and socioemotional development, whereas psychomotor development remains comparatively underexplored.

Table 4

Distribution and Frequency of Outcomes Reporting the Effects of Creative Drama

Main Category	Sub-Outcome	f	%	Related Studies
Psychological and Emotional Outcomes	Self-confidence	2	12.5	Mandıralı (2019); Yolcu (2021)
	Psychological resilience	1	6.3	Mandıralı (2019)
	Psychological well-being	1	6.3	Gül & Çağlayan (2017)
	Attitude toward drama	3	18.8	Ustaoğlu Hoşver et al. (2020); Orhan (2020); Gültekin Sun (2020)
Total (Psychological Domain)		7	43.8	
Socialization and Communication Skills	Communication skills	3	18.8	Güler (2019); Yolcu (2021); Arda Tuncdemir (2025)
	Empathy / Peer Attitude	1	6.3	Ağır (2020)
	Social cooperation	1	6.3	Soytürk (2007)
Total (Social Domain)		5	31.3	
Cognitive and Psychomotor Development	Basic motor skills	1	6.3	Soytürk (2007)
	Memory / Retention	1	6.3	Soytürk (2007)
	Critical thinking	1	6.3	Uzunöz & Demirhan (2017)
Total (Cognitive-Psychomotor Domain)		3	18.8	
Values and Professional Competence	Sports Values	1	6.3	Yücekaya (2021)
	Leadership	1	6.3	Erdeveciler (2016)
	Classroom management self-efficacy	1	6.3	Güler (2019)
	Teacher awareness	1	6.3	Akkocaoğlu Çayır et al. (2016)
Total (Values-Professional Field)		4	25.0	Akkocaoğlu Çayır et al. (2016)
Grand Total		16	100.0	Erdeveciler (2016)

Table 4 presents the thematic analyses and frequencies of studies demonstrating the effects of creative drama. An examination of the distribution of effects indicates that the category with the highest frequency is “psychological and emotional outcomes” ($f = 7$). This category, which includes variables such as attitudes toward drama, self-confidence, psychological resilience, and psychological well-being, suggests that creative drama functions as a pedagogical tool that supports individuals’ active participation in the learning process. Additionally, it can be argued that creative drama contributes to maintaining individuals’ internal balance and enhancing their ability to cope with problematic behaviors.

Another high-frequency category is “socialization and communication skills” ($f = 3$). Because creative drama activities are based on group interaction, they involve processes such as role-playing and experiential learning. Through these processes, significant effects on both verbal and nonverbal communication skills have been identified. In particular, outcomes related to socialization, cooperation, empathy, and positive attitudes toward peers indicate that creative drama activities produce not only individual but also social benefits. In this context, creative drama can be considered consistent with the principles of experience-based social learning.

Findings related to the “cognitive and psychomotor” domains are comparatively limited ($f = 5$). However, these studies indicate that creative drama positively affects learning retention and the development of basic motor skills. The limited number of studies in this area highlights the need for further research focusing on motor and cognitive gains within physical education. In the “values and professional competence” dimension ($f = 4$), significant differences were reported in variables such as leadership, classroom management self-efficacy, and teacher awareness. Overall, while studies emphasizing life skills, such as communication, self-confidence, social adaptation, and critical thinking, are more prevalent, studies focusing on motor performance are relatively fewer. This suggests that the latter represents an area requiring further development in future research.

Table 5

Distribution by Research Method

Research Method	f	%	Related Studies
Quantitative	14	45.2	Deniz et al. (2012); Orhan (2020); Erdeveciler (2016); Mandıralı (2019); Güler (2019); Gültekin Sun (2020); Yücekaya (2021); Yolcu (2021); Gül & Çağlayan (2017); Freeman et al. (2003); Korkmaz & Erol (2010); Ustaoglu Hoşver et al. (2020); Ma & Du (2026); Güler & Tuncel (2023)
Qualitative	7	25.8	Bhuyan (2025); Andersen (2004); Konstantinidou et al. (2011); Norris (2016); Jefferson-Buchanan (2022); Tuncdemir (2025); Akkocaoğlu Çayır et al. (2016)
Mixed Methods	5	16.1	Soytürk (2007); Ağır (2020); Hendrix et al. (2012); Guli et al. (2013); Uzunöz et al. (2017)
Book / Book Chapter	3	9.7	Pickard et al. (2021); Lavin (2008); Dow & Vetere (2025)
Other (Theoretical philosophical analysis)	1	3.2	Sahni (2007)
Total	30	100	

Table 5 presents the distribution of the studies examined within the scope of this research according to their research methods. The majority of the studies were conducted using quantitative designs ($f = 14$). In most of these studies, experimental or descriptive survey models were preferred. It was determined that studies involving teacher candidates typically measured attitudes and self-efficacy using standardized scales, whereas studies involving athletes employed pretest–posttest experimental designs with control groups. These patterns indicate that studies aiming to statistically demonstrate the effects of creative drama are predominant.

Following quantitative research, qualitative research represents the second most frequently used approach ($f = 7$). These studies primarily employ thematic analysis, content analysis, and theoretical review approaches. Qualitative studies tend to provide in-depth insights into participants' experiences and pedagogical processes. Mixed-methods studies ($f = 5$) combine quantitative data with qualitative data, such as observations, open-ended responses, and document analysis. Given that creative drama is inherently practice-based, the use of mixed methods is particularly appropriate. However, the relatively limited number of such studies suggests that methodological integration has not yet become widespread. Overall, it can be concluded that studies examining the effects of creative drama in physical education and sports predominantly adopt quantitative approaches. Considering the experiential nature of creative drama, the increased use of mixed-methods designs could enhance methodological depth in the field.

Table 6

Type and Duration of Experimental or Intervention Studies

Source	Type of Intervention	Duration of Intervention
Soytürk (2007)	Creative drama method (movement training)	4 weeks of preparation + 4 weeks of implementation (2 hours per week)
Erdeveciler (2016)	Leadership-focused creative drama workshops	12 weeks
Mandıralı (2019)	Mindfulness-based creative drama program	4 weeks (2 sessions per week, 8 sessions total)
Güler (2019)	Classroom management using creative drama methods	12 weeks
Ağır (2020)	Integrated physical education and creative drama	8 weeks (1 class hour per week)
Yücekaya (2021)	Online creative drama activities (values education)	8 weeks (23 sessions total)
Yolcu (2021)	Communication and trust-focused drama program	8 sessions
Gül & Çağlayan (2017)	Creative drama intervention	14 weeks (4 hours per week, total 56 hours)
Ustaoğlu Hoşver et al. (2020)	Creative drama training workshops	10 weeks (4 hours per week)
Freeman et al. (2003)	Creative drama activities	18 weeks

Akkocaoğlu Çayır et al. (2016)	In-service drama training course	5 days (total 30 hours)
Deniz et al. (2012)	Teaching orienteering through creative drama	10 weeks
Ma & Du (2026)	A combination of physical activity and educational drama	Approximately 3–4 months
Guli et al. (2013)	Social Competence Intervention Program (SCIP)	24 hours (weekly sessions)

Table 6 presents the types and durations of interventions reported in studies that include experimental or intervention components. The intervention durations range from 5 days to 18 weeks. The shortest intervention was an in-service training program conducted for teachers, lasting 5 days (30 hours), whereas the longest intervention, conducted with elementary school students, lasted 18 weeks. Notably, the majority of studies implemented interventions within an 8- to 12-week period or over a single academic term. These findings suggest that process-oriented applications are necessary for the effects of creative drama to become evident across different variables. Short-term programs, by contrast, are more commonly used in in-service training and professional development contexts.

Table 7

Comparison of Methodological and Structural Characteristics of Turkish and International Studies

Comparison Area	Studies in Turkey	International Studies
Research Design	Pre-test–post-test experimental or quasi-experimental designs with control groups are primarily preferred.	In addition to pre-test–post-test designs, more complex experimental designs with high internal validity, such as the Solomon Four-Group Design, are used.
Sample Group	Studies mostly focus on physical education teacher candidates and university students.	Elementary school students, disadvantaged children, and groups with special needs, such as those with autism (ASD), are frequently included in the research scope.
Data Collection Tools	Likert-type attitude and self-efficacy scales developed by local researchers are widely used.	Standardized assessment tools with established norms, such as the ITBS (Iowa Test of Basic Skills) and the Wallach–Kogan Creativity Test, are preferred.
Intervention Duration	Medium-term interventions, typically lasting between 8 and 14 weeks and spread over an academic term, are common.	In addition to 18-week programs, project-based and long-term programs lasting up to 3 years have been reported.
Implementer Profile	Interventions are mostly conducted by researchers, university faculty members, or teachers trained in drama education.	Interventions may be carried out in collaboration with professional arts institutions (e.g., national theater companies) and artists.

Theoretical Framework	It is largely based on local creative drama literature (the approach of İnci San and Ömer Adıgüzel).	Psychology-based international theoretical frameworks such as cognitive psychology, the “as-if” theory, and multiple intelligences are at the forefront.
-----------------------	--	--

Table 7 presents a comparative analysis of studies conducted in Turkey and internationally. This comparison examines research design, sample groups, data collection tools, intervention duration, practitioner profiles, and theoretical frameworks. The findings indicate that studies conducted in Turkey and those conducted internationally (e.g., in the United States, the United Kingdom, Hong Kong, and India) differ in terms of methodology, sample selection, and implementation structure.

Three key distinctions emerge: methodological approach, institutional structure, and the nature of outcomes examined. International studies tend to employ experimental designs and measurement tools with higher internal validity, aiming to produce robust findings related to cognitive and academic outcomes. In contrast, studies conducted in Turkey predominantly use pretest–posttest designs with locally developed measurement instruments and focus on variables such as attitudes, self-efficacy, and professional development among teacher candidates.

Another distinction concerns institutional structure. International studies often implement creative drama in collaboration with professional arts institutions, whereas studies in Turkey are primarily conducted within education faculties. Consequently, studies conducted in Turkey tend to emphasize affective gains and professional outcomes, whereas international studies place greater emphasis on cognitive performance and system-level impact.

Table 8

Thematic Distribution of Methodological Gaps and Limitations in the Studied Works

Main Theme	Sub-Limitations	Reflection in the Literature	Methodological Impact
Sample and Generalizability	Small sample size (e.g., $N \approx 30$), homogeneous groups, limited age/subject diversity, data loss	Studies were mostly conducted with a single class, teacher candidates, or specific age groups.	The generalizability of the findings is limited; external validity is weak.
Intervention Duration and Planning	Short interventions lasting 8–12 weeks, a limited number of sessions, high content–time density	Interventions are generally limited to a single term; no long-term follow-up.	The durability and sustainability of the effect are uncertain.
Methodological and Measurement Gaps	Quantitative-focused design, limited qualitative data, lack of retention testing, and limited scope of measurement tools	Self-report-based scales predominate; few mixed-methods and longitudinal designs	Insufficient process analysis; limited measurement depth

Environmental and Technical Limitations	Insufficient physical space, camera effects, and online application issues	Space constraints, lack of technical infrastructure, pandemic-related restrictions	Implementation integrity and participant spontaneity have been compromised
Researcher/Implementer Role	Limited feedback due to the need for control, lack of experts	Intervention restrictions are contrary to the nature of drama; no expert leader in every study	Implementation quality and internal validity may be affected

Table 8 presents a thematic analysis of methodological gaps and limitations identified in the examined studies. The findings indicate that the most prominent gaps relate to sample structure, intervention duration, and measurement approaches. In particular, small and homogeneous sample sizes limit external validity. Additionally, short-term intervention programs make it difficult to assess the long-term effects of creative drama. These findings highlight the need for studies employing larger samples, longitudinal designs, and mixed-methods approaches.

Table 9

Age Groups and Variables Insufficiently Explored in the Creative Drama Literature

Category	Under-Explored Area	Current Focus in the Literature	Identified Research Gap
Age Groups	High School Level (14–17 years)	Primarily elementary/middle school and university teacher candidates	The impact on physical education processes during adolescence has been studied only to a limited extent
	Adults and Professional Athletes	Primarily U16 and college athletes	The effect of the intervention on professional athletes and retired athletes is unknown.
	Vocational High School Culture Teachers	Primarily education faculty teacher candidates	The needs and perceptions of this group regarding drama education have been studied only to a limited extent.
Variables / Topics	Organizational Behavior (organizational culture, commitment, etc.)	Individual variables (self-confidence, attitude, self-efficacy) are dominant.	Insufficient impact analysis at the organizational level
	Causes of Gender Differences	Differences by gender are reported.	The psychological/sociological basis of these differences has not been thoroughly examined.
	Variety of Sports	Primarily basketball and volleyball	Data gaps in individual sports and various team sports

Methodological Areas	Long-Term (Longitudinal) Effects	Primarily short-term pre-post tests	Lack of analysis on retention and sustainability
	Qualitative and Mixed Methods	Quantitative (scale-based) studies predominate	There is a need for process-oriented and experience-based analyses

Table 9 presents an analysis of age groups and variables that have not been sufficiently examined in studies on creative drama in physical education. The findings indicate that the majority of the literature focuses on elementary school students and teacher candidates. In contrast, high school students and professional athletes remain underrepresented. At the level of variables, studies primarily focus on individual attitudes and self-efficacy. However, limited attention has been given to factors such as organizational behavior, diversity across sports disciplines, and gender-based differences. Furthermore, the lack of longitudinal and qualitative studies makes it difficult to fully understand the long-term and sustainable effects of creative drama.

Table 10
Thematic Trends in the Literature Regarding the Role of Creative Drama in Physical Education Instruction

Thematic Trend	Key Focus in the Literature	Observed Trend Direction	Pedagogical Implications
Holistic and Experiential Learning	Drama transforms movement into a tool for communication and meaning-making; it supports the unity of mind, body, and emotion (embodied learning).	Transition from a traditional exercise-focused model to an experiential and student-centered model	The cognitive and affective dimensions of physical education are being strengthened.
Pedagogical Transformation and Teacher Competence	Increased classroom management, communication skills, and self-efficacy among teacher candidates; development of a positive attitude toward the drama method	Positioning as a tool to support professional development	Drama is a strategic pedagogical tool in the teacher training process
Social Skills, Empathy, and Inclusion	Increases in empathy, social adaptation, self-confidence, and communication skills; positive peer attitudes in integrated physical education practices	Strong emphasis on social-emotional outcomes	Supports an inclusive and values-based approach to physical education

Motor Skills and Creative Movement Development	Development of basic movement skills; increased critical thinking and creativity	An effective alternative to traditional command-based methods	Technical performance and creative thinking develop together
Character Education and the Ethical Dimension	Concretizing solidarity, respect, sportsmanship, and cultural values	A pedagogical tool that strengthens the ethical dimension of sports	Integrates 21st-century skills with values education

Table 10 presents thematic trends regarding the role of creative drama in physical education instruction. The table includes the following dimensions: thematic trends, key emphases in the literature, observed trend directions, and pedagogical significance. Overall, the thematic analyses indicate that physical education instruction has undergone a transformation from traditional, performance-oriented approaches to contemporary approaches grounded in holistic and experiential learning.

Within traditional approaches, movement in physical education is primarily associated with physical performance and discipline-based skill instruction. In contrast, creative drama redefines movement as a medium for meaning-making, expression, and social interaction. From this perspective, creative drama does not conceptualize the body merely as a biomechanical entity; rather, it frames the body within the concept of embodied learning, in which it functions as a carrier of cognitive and affective processes.

Another significant finding concerns the role of creative drama in teacher education. The studies reviewed indicate that creative drama positively influences pre-service teachers' professional competencies, classroom management skills, and pedagogical flexibility. Moreover, social-emotional outcomes such as empathy, self-confidence, and inclusivity, alongside values education and ethics, demonstrate that physical education extends beyond physical development to encompass character and citizenship education.

Finally, the reviewed studies suggest that creative drama should not be regarded merely as a supplementary activity in physical education instruction but rather as a pedagogical approach that integrates 21st-century skills (e.g., creativity, collaboration, and critical thinking) with physical activity. Furthermore, creative drama can be positioned as a strategically significant instructional approach. Accordingly, future studies employing methodologically robust longitudinal and mixed-methods designs are likely to make substantial contributions by providing deeper insights into the effects of creative drama in physical education instruction.

Discussion, Conclusions, and Recommendations

In this study, which examines the literature on creative drama in physical education instruction, the evolution of research was analyzed through a systematic review to identify underexplored variables and research gaps. In this context, it was observed that studies conducted over the past 20 years have shifted from a biomechanical approach to movement instruction toward a pedagogy in which cognitive and affective gains are integrated with the body. The findings indicate that creative drama does not merely serve as a recreational activity in physical education classes; rather, it provides

a significant epistemological framework for fostering 21st-century skills (Aktaş et al., 2025; Uzunöz & Demirhan, 2017). In this section, the findings are analyzed through national and international comparative frameworks to identify methodological gaps in the field. Within this scope, the role and importance of creative drama in physical education pedagogy are also discussed.

Traditionally, physical education has conceptualized the body as a tool that enables movement and movement as a goal-oriented performance outcome (Fitzgerald, 2007; Mosston & Ashworth, 2002). However, the studies examined in this research reveal that creative drama has contributed to a transformation in physical education instruction. This transformation, grounded in the theory of embodied learning, demonstrates that the body is not merely a physical object but is recognized as a subject that generates meaning (Flynn, 2025). The findings reported by Soytürk (2007) and Jefferson-Buchanan (2022) provide concrete evidence that learning basic motor skills through drama integrates physical skills with cognitive schemas. Creative drama transforms movement into a language of communication by embedding physical actions within fictional scenarios in which participants act “as if,” rather than relying on repetitive practice (Arıcan & Kaya, 2024; Soytürk et al., 2012). This can be considered a clear example within physical education of the constructivist learning theory assumption that knowledge is constructed through experience and social interaction (Dewey, 1938; Vygotsky, 1978).

When the studies under review are compared methodologically, significant differences emerge between the Turkish and international literature. Studies conducted in Turkey tend to focus heavily on pre-service teachers’ professional competencies, classroom management skills, and attitudes (Güler, 2019; Orhan, 2020; Ustaoglu Hoşver et al., 2020). This pattern likely reflects the influence of the constructivist philosophy adopted in teacher education programs in Turkey after 2005. Furthermore, in the national literature, the three-phase intervention structure (warm-up, enactment, evaluation) developed by San (1990) and Adıgüzel (2006) appears to function as a standard model in practice.

A review of international studies indicates the use of more complex research designs and standardized assessment tools. For example, the Solomon four-group design employed by Freeman et al. (2003), as well as standardized assessment instruments such as the ITBS, aim to demonstrate the impact of drama not only on affective outcomes but also on cognitive performance. Moreover, the implementation of drama in collaboration with professional arts institutions (e.g., the National Theatre) suggests a high level of institutionalization in international contexts (Hui & Lau, 2006; Turner et al., 2004). Compared to Turkey, where implementation is largely centered within education faculties, this higher level of institutionalization reflects the integration of creative drama into interdisciplinary educational policies at the international level.

Several notable concerns emerge from the findings of the reviewed studies. One such concern is the concentration of findings on socioemotional outcomes, such as self-confidence, empathy, and socialization (Mandıralı, 2019; Yolcu, 2021; Ağır, 2020). The nature of creative drama is grounded in group interaction and a safe “as-if” environment. This foundation facilitates outcomes that are more readily observable and measurable (Andersen, 2004). However, this emphasis may result in the relative neglect of psychomotor development and physical fitness within physical education. The limited number of studies focusing on psychomotor skill development (Soytürk, 2007; Ma & Du, 2026) suggests a risk of narrowing the field to a focus on social development alone.

From a methodological perspective, one of the most significant gaps identified is the lack of longitudinal studies and retention assessments. Although Freeman et al. (2003) noted that the preparation and adaptation phase for drama may require 8–10 weeks, most intervention programs in the reviewed studies are limited to durations of 8–12 weeks. This limitation raises questions about the long-term validity of the findings. In the absence of retention measurements, the sustainability of behavioral changes resulting from creative drama interventions remains uncertain. Additionally, studies conducted with small sample sizes and relying primarily on quantitative measurement tools may not fully capture the complexity of participants' experiences and behavioral changes (Akkoçaoğlu Çayır et al., 2016; Arda-Tunçdemir, 2025).

This study presents creative drama in physical education as a model that holistically integrates cognitive, affective, and psychomotor domain gains, rather than focusing solely on the teaching of technical skills. By combining findings from the national literature, which emphasizes teacher education, with the methodological strengths of the international literature, this study contributes to the existing body of knowledge. Current trends in the field suggest that creative drama challenges the performance-oriented nature of physical education, supports inclusive learning environments (particularly for students with special needs), and enhances pre-service teachers' professional self-efficacy (Guli et al., 2013; Güler & Tuncel, 2023; Ma & Du, 2026). Consequently, creative drama can be understood not merely as a playful activity in physical education instruction but as a pedagogical approach that enables students to make sense of their physical movements, supports socialization, and facilitates embodied cognition.

Based on these findings, creative drama should be positioned at the center of the pedagogical process in physical education instruction. In teacher education programs, it should be structured in alignment with curricula that integrate classroom management, inclusive education, and values education. To ensure the sustainability of this practice, teachers should be supported through leadership training grounded in creative drama. From a research perspective, there is a need to shift toward mixed-methods approaches incorporating long-term qualitative designs, rather than relying predominantly on short-term quantitative studies. Particular attention should be given to underrepresented groups, such as high school students, professional athletes, and participants from diverse sports disciplines. At the national level, collaborations with arts institutions may contribute to the institutionalization and sustainability of creative drama as a pedagogical approach.

Kaynakça

- Adıgüzel, Ö. (2006). Yaratıcı drama kavramı, bileşenleri ve aşamaları. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(1), 17-30.
- Adıgüzel, Ö. (2013). *Eğitimde yaratıcı drama*. (6. Baskı). Pegem Akademi.
- Ağır, S. (2020). *Bütünleşik beden eğitimi dersi ve yaratıcı drama eğitiminin ortaokul öğrencilerinin özel gereksinimli akranlarına yönelik tutumları ve empati becerileri üzerindeki etkisinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Gedik Üniversitesi, İstanbul.
- Akkoçoğlu Çayır, N., Akhun, B., & Özdemir Şimşek, P. (2016). Kültür öğretmenleriyle hizmet içi eğitim kapsamında yaratıcı drama üzerine bir çalışma: Katılımcı görüşlerinin nitel analizi. *Eğitim ve Bilim*, 41(183), 69–99. <https://doi.org/10.15390/EB.2016.4730>
- Aktaş, O., Güz, M. Z., Özer, E., & Kılcan, B. (2025). A bibliometric analysis of creative drama studies in education. *Journal of Teacher Education and Lifelong Learning*, 7(1), 116-128.
- Andersen, C. (2004). Learning in “as-if” worlds: Cognition in drama in education. *Theory into Practice*, 43(4), 281–286.
- Arda Tuncdemir, T. B. (2025). The power of creative drama: integrating playful learning approaches in teacher education. *Research in Drama Education: The Journal of Applied Theatre and Performance*, 1-22. <https://doi.org/10.1080/13569783.2025.2457745>
- Arıcan, Ö., & Kaya, D. (2024). Analysis of pre-service teachers’ flow experience in educational drama practices and the effect of practices on attitudes toward creative drama courses. *Journal of Human Sciences*, 21(1), 48-61. <https://doi.org/10.14687/jhs.v21i1.6462>
- Bakkaloğlu, N., & Ozdemir, P. (2025). Yaratıcı Drama Yöntemi, Tutum ve Öğretmen Etkisi: İlkokul Fen Dersleri Örneği. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 20(1), 47-84. <https://izlik.org/JA25GW67YB>
- Bhuyan, P. (2025). Creative movement in action: Exploring drama as a tool in physical education. *The Academic*, 3(7), 1993–1999. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16880271>
- Bilgiç, E., & Alımtırın, Z. (2024). Kaynaştırma uygulamaları sürecinde yaratıcı drama yöntemi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 19(2), 223–243.
- Bolton, G. (1984). *Drama as education: An argument for placing drama at the centre of the curriculum*. Longman.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Catterall, J. S. (2009). *Doing well and doing good by doing art: The effects of education in the visual and performing arts on the achievements and values of young adults*. I-Group Books.
- Chicago Arts Partnerships in Education. (10.02.2025). *Creative arts integration programs*. Chicago Arts Partnerships in Education. <https://www.capechicago.org>

- Deniz, E., Yoncalik, O., Aslan, S., & Sofi, N. (2012). The impact of orienteering sport taught through creative drama methods on five factor personality dimensions. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 46, 4864–4868.
- Dewey, J. (1938). *Experience and education*. Macmillan.
- Dow, E., & Vetere, M. J., III. (2025). Intersecting pathways: Exploring the integration of creative drama and physical education for social-emotional growth and motor development. *Acknowledgment of Reviewers*, 3, 28–38.
- Erdeveciler, Ö. (2016). *Yaratıcı drama eğitiminin spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin liderlik becerileri üzerine etkisi* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Fitzgerald, H. (2007). Dramatizing physical education: using drama in research. *British Journal of Learning Disabilities*, 35(4), 253–260.
- Flynn, R. M. (2025). *Drama as embodied learning: Moving from theory into action*. <https://doi.org/10.33682/h9b9-57qu>
- Freeman, G. D., Sullivan, K., & Fulton, C. R. (2003). Effects of creative drama on self-concept, social skills, and problem behavior. *The Journal of Educational Research*, 96(3), 131–138.
- Gatt, I. (2009). Changing Perceptions, Practice and Pedagogy. *Journal of Transformative Education*, 7(2), 164–184. <https://doi.org/10.1177/1541344609339024>
- Genç, H. N. (2005). Eğitimde drama ve/veya dramada eğitim. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (12), 89-104.
- Gül, Ö., & Çağlayan, H. S. (2017). Effects of the drama course on psychological well-being of physical education teacher candidates. *International Journal of Environmental and Science Education*, 12(3), 559–569.
- Güler, D. (2019). *Yaratıcı drama yönteminin beden eğitimi öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlik inançları ve iletişim becerileri üzerine etkisi* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Güler, D., & Tuncel, F. (2023). The effect of the creative drama method on pre-service physical education teachers' classroom management self-efficacy beliefs and communication skills. *International Journal of Progressive Education*, 19(4), 81-100. <https://doi.org/10.29329/ijpe.2023.579.7>
- Guli, L. A., Semrud-Clikeman, M., Lerner, M. D., & Britton, N. (2013). Social Competence Intervention Program (SCIP): A pilot study of a creative drama program for youth with social difficulties. *The Arts in Psychotherapy*, 40(1), 37-44.
- Gültekin Sun, Ö. (2020). *Üniversitede öğrenim gören öğretmen adaylarının yaratıcı drama düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş.

- Şahin, A. (2026). Creative drama in physical education teaching: A systematic review and thematic synthesis of national and international research. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(2), 267–296.
- Heathcote, D. (1984). *Collected writings on education and drama*. (L. Johnson & C. O'Neill, Eds.). London: Hutchinson.
- Hendrix, R., Eick, C., & Shannon, D. (2012). The integration of creative drama in an inquiry-based elementary program: The effect on student attitude and conceptual learning. *Journal of Science Teacher Education*, 23(7), 823–846.
- Hui, A., & Lau, S. (2006). Drama education: a touch of the creative mind and communicative-expressive ability of elementary school children in Hong Kong. *Thinking Skills and Creativity*, 1(1), 34-40. <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2005.06.001>
- Jefferson-Buchanan, R. (2022). Teaching fundamental movement skills through play-based pedagogy. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 93(8), 28–33. <https://doi.org/10.1080/07303084.2022.2108171>
- Kaf, O., & Yilmaz, O. U. (2017). Effects of creative drama method on students' attitude towards social studies, academic achievement and retention in Turkey. *European Journal of Educational Research*, 6(3), 289-298. <https://doi.org/10.12973/eu-jer.6.3.289>
- Kırmızı, F. (2023). Yaratıcı Drama Özyeterlik Algısı Ölçeği (YDÖ): Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 18(2), 89–108. <https://izlik.org/JA58ZK88AA>
- Konstantinidou, E., Michalopoulou, E., Aggelousis, N., & Kourtesis, T. (2011). Creativity in elementary physical education: A qualitative approach of teachers' perceptions. *Inquiries in Sport & Physical Education*, 9(2), 84–100.
- Korkmaz, N. H., & Erol, S. (2010). Farklı eğitim almış öğretmenlerin okul öncesi dönemde yer alan beden eğitimi ve spor aktivitelerini uygulamalarına ilişkin bir inceleme (Bursa örneği). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(3), 8-17. <https://izlik.org/JA58NB53KE>
- Krušić, V. (2015). Drama Education in Croatia Today - An Experience Based Story. *The European Journal of Social & Behavioural Sciences*, 14(3), 349-361. <https://doi.org/10.15405/ejsbs.176>
- Lavin, J. (Ed.). (2008). *Creative approaches to physical education: Helping children to achieve their true potential*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203927847>
- Lee, B. K., Patall, E. A., Cawthon, S. W., & Steingut, R. R. (2015). The effect of drama-based pedagogy on preK–16 outcomes: A meta-analysis of research from 1985 to 2012. *Review of Educational Research*, 85(1), 3–49. <https://doi.org/10.3102/0034654314540477>
- Ma, B., & Du, X. (2026). Effects of a combined physical activity and educational drama intervention on core symptoms and physical fitness in children with ASD. *Research Square*. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-7999898/v1>
- Mandırallı, S. (2019). Farkındalık temelli yaratıcı drama programının sporcuların psikolojik dayanıklılık, özgüven ve stresle başa çıkma stratejileri üzerine etkisi: Genç basketbolcular örneği (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

- McKerrow, M. (1988). The public image of K-12 theatre education--can it change for the better? *Design for the Arts in Education*, 89(6), 35-37. <https://doi.org/10.1080/07320973.1988.9938147>
- Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., Altman, D. G., & The PRISMA Group. (2009). Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: The PRISMA statement. *PLoS Medicine*, 6(7), e1000097. <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1000097>
- Mosston, M., & Ashworth, S. (2002). *Teaching physical education*. New York: Macmillan.
- Norris, J. (2016). Drama as research: Realizing the potential of drama in education as a research methodology. *Youth Theatre Journal*, 30(2), 122-135. <https://doi.org/10.1080/08929092.2016.1227189>
- O'Neill, C. (1995). *Drama worlds: A framework for process drama*. Heinemann.
- Orhan, İ. (2020). Rekreasyon ve beden eğitimi ve spor bölümü öğretmen adaylarının dramaya karşı tutumlarının incelenmesi. *Mediterranean Journal of Sport Science*, 3(1), 141-148. <https://doi.org/10.38021/asbid.742103>
- Özek, M. (2016). The Effect of creative drama on student achievement in the course of information technologies. *Journal of Education and Training Studies*, 4(6), 51-57. <https://doi.org/10.11114/jets.v4i6.1370>
- Page, M. J., McKenzie, J. E., Bossuyt, P. M., Boutron, I., Hoffmann, T. C., Mulrow, C. D., ... Moher, D. (2021). The PRISMA 2020 statement: An updated guideline for reporting systematic reviews. *BMJ*, 372, n71. <https://doi.org/10.1136/bmj.n71>
- Peter, M. (2003). Drama, narrative and early learning. *British Journal of Special Education*, 30(1), 21-27. <https://doi.org/10.1111/1467-8527.00277>
- Pickard, A., & Maude, P. (2014). *Teaching physical education creatively*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315780351>
- Sahni, U. (2007). Drama in education: Finding self, finding "home." *Caribbean Quarterly*, 53(1-2), 37-48. <https://doi.org/10.1080/00086495.2007.11672304>
- San, İ. (1990). Eğitimde yaratıcı drama. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 23(2), 573-582. https://doi.org/10.1501/egifak_0000000781
- San, İ. (1999). Türkiye’de yaratıcı drama çalışmalarının dünü ve bugünü. II. *Ulusal Çocuk Kültürü Kongresi*. Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi.
- See, B., & Kokotsaki, D. (2016). Impact of arts education on children’s learning and wider outcomes. *Review of Education*, 4(3), 234-262. <https://doi.org/10.1002/rev3.3070>
- Snape, D. J., Vettraino, E., Lowson, A., & McDuff, W. (2011). Using creative drama to facilitate primary-secondary transition. *Education 3-13*, 39(4), 384-387. <https://doi.org/10.1080/03004271003727531>

- Şahin, A. (2026). Creative drama in physical education teaching: A systematic review and thematic synthesis of national and international research. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(2), 267–296.
- Soytürk, M. (2007). *9-11 yaş grubu çocukların temel hareket becerilerinin örüntüleşmesinde yaratıcı drama'nın etkisi* (Yüksek lisans tezi). Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- Soytürk, M., Çamlıyer, H., Tepeköylü Öztürk, Ö., & Daşdan Ada, E. N. (2012). 9-11 yaş grubu çocukların temel hareket becerilerinin örüntüleşmesinde yaratıcı drama'nın etkisi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(1), 42–55.
- Stephens, A. (2013). Creative drama in the general music classroom: An integrated approach for intermediate students. *General Music Today*, 27(1), 12-17. <https://doi.org/10.1177/1048371313482922>
- Turner, H., Mayall, B., Dickinson, R., Clark, A., Hood, S., Samuels, J., & Wiggings, M. (2004). *An evaluation of the National Theatre's drama work in primary schools*. London: Social Science Research Unit, Institute of Education, University of London
- Ulubey, Ö. & Evren Yapıcıoğlu, A. (2026). Eğitimde yaratıcı drama araştırmalarındaki eğilimler ve gelişim alanları: Bibliyometrik bir yaklaşım. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 21(1), 96–125. <https://doi.org/10.21612/yader.2026.005>
- Ulubey, Ö. (2018). The effect of creative drama as a method on skills: A meta-analysis study. *Journal of Education and Training Studies*, 6(4), 63. <https://doi.org/10.11114/jets.v6i4.2968>
- Ustaoglu Hoşver, P., Kara, Ö., & Baba Kaya, H. (2020). *Yaratıcı drama eğitiminin beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının yaratıcı drama dersine yönelik tutumlarına etkisi*. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 22(4), 176–188. <https://izlik.org/JA36HN72YH>
- Uzunöz, F. S., & Demirhan, G. (2017). The effect of creative drama on critical thinking in preservice physical education teachers. *Thinking Skills and Creativity*, 24, 164–174. <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2017.02.018>
- Uzunöz, F. S., İlker, G. E., Arslan, Y., & Demirhan, G. (2018). The Effect of Different Teaching Styles on Critical Thinking and Achievement Goals of Prospective Teachers. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(2), 80-95. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000357
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Ward, W. (1957). *Playmaking with children from kindergarten through junior high school*. New York: Appleton-Century-Crofts Inc
- Way, B. (1967). *Development through drama*. London: Longman.
- Yolcu, C. E. (2021). *Yaratıcı drama programının iletişim, kendine güven ve takım birlikteliği üzerine etkisi: Elit kadın voleybolcular örneği* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul.
- Yücekaya, M. A. (2021). *Beden eğitimi ve spor dersi değerlerinin yaratıcı drama yöntemi ile öğretimi: Çevrimiçi uygulama* (Yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi, Malatya.